

АТ КРЕДОБАНК

**Окрема фінансова звітність за
Міжнародними стандартами фінансової звітності
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2020 року

ЗМІСТ

ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Окремий звіт про фінансовий стан	1
Окремий звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	2
Окремий звіт про зміни власного капіталу.....	3
Окремий звіт про рух грошових коштів	4

Примітки до окремої фінансової звітності

1	Вступ	5
2	Економічне середовище, в якому працює Банк	6
3	Основні принципи облікової політики	7
4	Основні облікові оцінки та професійні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	31
5	Грошові кошти та їх еквіваленти	33
6	Заборгованість інших банків	34
7	Кредити та аванси клієнтам	35
8	Інвестиційні цінні папери	43
9	Інвестиційна нерухомість	45
10	Основні засоби та нематеріальні активи	46
11	Інші фінансові активи	48
12	Інші нефінансові активи	50
13	Заборгованість перед іншими банками	50
14	Кошти клієнтів	51
15	Кошти інших фінансових організацій	51
16	Випущені боргові цінні папери	53
17	Інші фінансові зобов'язання	53
18	Інші нефінансові зобов'язання	53
19	Статутний капітал	54
20	Інший сукупний дохід, відображений в компонентах капіталу	54
21	Процентні доходи та витрати	55
22	Комісійні доходи та витрати	55
23	Витрати на формування резервів за кредитними збитками	56
24	Інші операційні доходи.....	56
25	Адміністративні та інші операційні витрати.....	56
26	Податок на прибуток.....	57
27	Чистий та скоригований прибуток на акцію	58
28	Сегментний аналіз	59
29	Управління фінансовими ризиками	62
30	Управління капіталом	72
31	Умовні та інші зобов'язання	74
32	Розкриття інформації про справедливу вартість	76
33	Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки.....	79
34	Похідні фінансові інструменти	80
35	Операції з пов'язаними сторонами	80
36	Події після дати балансу	82

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	83
---------------------------------	----

АТ «КРЕДОБАНК»
Окремий звіт про фінансовий стан

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	5	4 201 484	2 923 310
Заборгованість інших банків	6	30 764	7 438
Кредити та аванси клієнтам	7	13 282 029	11 684 083
Інвестиційні цінні папери	8	6 187 229	3 072 580
Передоплата з поточного податку на прибуток		20	84
Відстрочений актив з податку на прибуток	26	43 004	32 560
Інвестиційна нерухомість	9	14 054	28 506
Основні засоби	10	1 007 493	1 070 912
Нематеріальні активи	10	176 188	137 341
Інші фінансові активи	11	153 702	70 042
Інші нефінансові активи	12	132 163	108 921
Всього активів		25 228 130	19 135 777
Зобов'язання			
Заборгованість перед іншими банками	13	2 839 280	1 612 017
Кошти клієнтів	14	18 319 765	13 961 545
Кошти інших фінансових організацій	15	115 580	276 991
Випущені боргові цінні папери	16	384 810	279 470
Зобов'язання з поточного податку на прибуток		33 784	36 148
Інші фінансові зобов'язання	17	246 528	240 083
Інші нефінансові зобов'язання	18	166 801	143 238
Всього зобов'язань		22 106 548	16 549 492
Капітал			
Статутний капітал	19	2 248 969	2 248 969
Резерв переоцінки основних засобів		108 280	111 747
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		83 744	79 776
Нерозподілений прибуток		680 589	145 793
Всього капіталу		3 121 582	2 586 285
Всього зобов'язань та капіталу		25 228 130	19 135 777

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 6 квітня 2021 року.

Є.Я. Шугаєв
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

АТ «КРЕДОБАНК»
Окремий звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

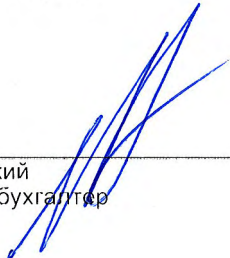
<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2020 рік	2019 рік
Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка	21	2 265 830	2 159 617
Інші процентні доходи	21	157 862	119 661
Процентні витрати	21	(644 668)	(805 787)
Чистий процентний дохід		1 779 024	1 473 491
Комісійні доходи	22	634 972	615 575
Комісійні витрати	22	(161 924)	(151 129)
Результат від торгових операцій з іноземною валютою		79 892	(4 652)
Результат від переоцінки іноземної валюти		6 577	27 708
Результат від припинення визнання інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		3 774	3 198
Результат від припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю		12 976	5 948
Витрати на формування резервів за кредитними збитками	23	(361 702)	(94 870)
Резерв на покриття втрат		(1 348)	-
Інші операційні доходи	24	50 283	46 448
Витрати на виплати працівникам	25	(624 078)	(531 815)
Витрати на знос та амортизацію	10	(316 434)	(250 279)
Адміністративні та інші операційні витрати	25	(454 449)	(482 679)
Прибуток до оподаткування		647 563	656 944
Витрати з податку на прибуток за рік	26	(116 336)	(118 874)
Прибуток за рік		531 227	538 070
Інший сукупний дохід			
<i>Статті, що можуть бути надалі перекласифіковані до прибутків або збитків</i>			
Інвестиційні цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	20	7 747	6 805
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток	20	(3 779)	(3 198)
Переоцінка основних засобів	20	102	6 329
Інший сукупний дохід за рік		4 070	9 936
Всього сукупний дохід за рік		535 297	548 006
Чистий та скоригований прибуток на акцію, що належить акціонерам на основі консолідованого звіту (у гривнях на акцію)	27	0,0023	0,0026

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 6 квітня 2021 року.

Є.Я. Шугася
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

АТ КРЕДОБАНК
Окремий звіт про зміни власного капіталу

	Прим.	Статутний капітал	Резерви переоцінки цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерви переоцінки основних засобів	Нерозподілений прибуток / (Накопичений дефіцит)	Всього капіталу
<i>У тисячах гривень</i>						
Залишок на 1 січня 2019 року		2 248 969	76 169	108 275	(395 134)	2 038 279
Прибуток за рік		-	-	-	538 070	538 070
Інший сукупний дохід	20	-	3 607	6 329	-	9 936
Всього сукупний дохід за 2019 рік		-	3 607	6 329	538 070	548 006
Перенесення резерву переоцінки приміщень до нерозподіленого прибутку при вибутті приміщень		-	-	(2 857)	2 857	-
Залишок на 31 грудня 2019 року		2 248 969	79 776	111 747	145 793	2 586 285
Прибуток за рік		-	-	-	531 227	531 227
Інший сукупний дохід	20	-	3 968	102	-	4 070
Всього сукупний дохід за 2020 рік		-	3 968	102	531 227	535 297
Перенесення резерву переоцінки приміщень до нерозподіленого прибутку при вибутті приміщень		-	-	(3 569)	3 569	-
Залишок на 31 грудня 2020 року		2 248 969	83 744	108 280	680 589	3 121 582

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 6 квітня 2021 року.

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

АТ «КРЕДОБАНК»
Окремий звіт про рух грошових коштів*

У тисячах гривень	Прим.	2020 рік	2019 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		2 314 307	2 304 436
Проценти сплачені		(696 267)	(790 389)
Виплати та комісійні отримані		630 875	609 893
Виплати та комісійні сплачені		(161 924)	(151 129)
Результат торгових операцій з іноземною валютою		79 892	(4 652)
Інший операційний дохід, отриманий		45 711	36 750
Витрати, пов'язані з працівниками, сплачені		(614 794)	(518 268)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(434 264)	(462 632)
Податок на прибуток, сплачений		(129 080)	(97 785)
Грошові потоки, отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		1 034 456	926 224
Чисте (збільшення)/зменшення заборгованості інших банків		(24 563)	1 095
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів клієнтам		(1 248 182)	(2 582 984)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових та нефінансових активів		(104 657)	(5 849)
Чисте збільшення/(зменшення) заборгованості перед іншими банками		964 470	(166 830)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		3 178 776	2 826 435
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових та нефінансових зобов'язань		28 772	(73 751)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) від операційної діяльності		3 829 072	924 340
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестиційних цінних паперів		(6 341 418)	(5 976 114)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів		3 705 843	6 279 347
Придбання приміщень та обладнання	10	(123 311)	(210 272)
Надходження від продажу приміщень та обладнання		14 735	8 115
Придбання нематеріальних активів	10	(119 369)	(86 348)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(2 863 520)	14 728
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Залучення коштів від інших фінансових організацій	15	-	116 390
Повернення коштів інших фінансових організацій	15	(54 889)	-
Надходження від розміщення власних боргових цінних паперів	16	2 503	16 770
Викуп випущених власних боргових цінних паперів	16	(2 445)	(42 683)
Зобов'язання за договорами оренди сплачені		(73 098)	(51 073)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) від фінансової діяльності		(127 929)	39 404
Вплив зміни курсу обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		440 551	(212 508)
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		1 278 174	765 964
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	5	2 923 310	2 157 346
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	5	4 201 484	2 923 310

* Окремий звіт про рух грошових коштів підготовлений за прямим методом

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 6 квітня 2021 року.

Є.Я. Шугаєв
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

1 Вступ

Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2020 фінансовий рік для Акціонерного товариства «Кредобанк» (далі – «Банк») в доповнення до консолідованої фінансової звітності Банку згідно з МСФЗ, для подання до Національного Банку України (НБУ) на виконання вимог параграфу 8.1 розділу III Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління НБУ №373 10 листопада 2011 року, із змінами та доповненнями. Ця окрема фінансова звітність повинна розглядатися разом із консолідованою фінансовою звітністю, яка може бути отримана на офіційному сайті Банку (www.kredobank.com.ua).

Банк зареєстрований в Україні та є резидентом України. Банк є акціонерним товариством з відповідальністю акціонерів, обмеженою часткою акцій, що їм належать, і був утворений відповідно до законодавства України. Банк був заснований у формі акціонерного товариства у 1990 році. Банк був спочатку зареєстрований Державним банком СРСР і перереєстрований Національним банком України (НБУ) 14 жовтня 1991 року під назвою «Західно-Український Комерційний Банк». У 2002 році назву Банку було змінено на АТ «Кредит Банк (Україна)». У листопаді 2005 року акціонери Банку прийняли рішення про зміну назви Банку на «Кредобанк». За рішенням позачергових загальних зборів акціонерів від 26 листопада 2009 року, у зв'язку із приведенням своєї діяльності у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Банк змінив назву на Публічне Акціонерне Товариство «КРЕДОБАНК».

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року безпосередньою материнською компанією Банку є РКО Bank Polski S.A. (Польща). Банк входить до складу Групи РКО Bank Polski (далі – «Група РКО ВР»). Найбільшим акціонером Групи РКО ВР є Міністерство державних активів республіки Польща, що здійснює контроль над РКО ВР S.A., оскільки володіє 29,43% часткою в статутному капіталі РКО ВР S.A. Частка інших акціонерів РКО ВР S.A. не перевищує 10% голосуючих акцій. Банк не проводить спільних транзакцій з Міністерство державних активів республіки Польща. Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року РКО Bank Polski S.A. є власником всіх акцій Банку.

Основна діяльність. Основна діяльність Банку включає комерційні банківські операції та обслуговування фізичних та юридичних осіб в Україні.

Банк здійснює свою діяльність відповідно до Ліцензії на здійснення банківських операцій №43, виданої НБУ 11 жовтня 2011 року. Ця ліцензія надає Банку право здійснювати банківські операції, у тому числі валютні операції. Банк також має Ліцензії на здійснення депозитарної діяльності від 10 жовтня 2013 року та Ліцензії на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами від 7 листопада 2012 року. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №051 від 19 жовтня 2012 року), що діє відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року (зі змінами). Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує відшкодування коштів за вкладами до 200 тисяч гривень на одну особу у разі ліквідації банку.

Станом на 31 грудня 2020 року Банк має 82 відділення (у 2019 році – 86 відділень) в Україні

АТ «КРЕДОБАНК» здійснює свою діяльність відповідно до Стратегії на 2021-2023 роки, затвердженої Наглядовою Радою Банку. Головними стратегічними цілями АТ «КРЕДОБАНК» є досягнення високого рівня віддачі на капітал, що забезпечить потенціал для нарощування масштабу діяльності; збільшення загальної кількості клієнтів до 1 мільйона у всіх сегментах; зростання рівня задоволеності клієнтів та їх активності; збільшення частки в обслуговуванні зовнішньо-торгівельного обороту між Україною та Польщею; утримання помірного апетиту на ризик, а також підвищення рівня заангажованості та задоволеності працівників. Місія Банку – бути надійним фінансовим партнером для клієнтів і привабливим роботодавцем для працівників. Завдяки спеціалізації і концентрації ресурсів Банк прагне досягти і підтримувати довгострокову стабільність бізнесу, забезпечуючи тим самим рентабельність інвестицій своїх акціонерів.

1 Вступ (продовження)

Юридична адреса та місце здійснення діяльності. Юридична адреса та місце здійснення діяльності Банку:

вул. Сахарова, 78
79026 м. Львів, Україна.

Валюта подання фінансової звітності. Цю окрему фінансову звітність подано в тисячах гривень, якщо не зазначено інше.

2 Економічне середовище, в якому працює Банк

Ключовим новим ризиком, який реалізувався у I-му кварталі та суттєво посилювався у наступних кварталах 2020 року, стало поширення коронавірусу COVID-19 в світі. Разом з іншими факторами, це призвело до різкого зниження ціни на нафту та фондових індексів. Турбулентність на світових фінансових і товарних ринках призвела до посилення девальваційного тиску на гривню і погіршення девальваційних та інфляційних очікувань. Як наслідок, курс української гривні знизився з 23,69 UAH / USD на початок 2020 року до 28,28 UAH / USD на кінець IV-го кварталу або на 19,0%.

Відповідаючи на потенційно серйозну загрозу коронавірусу для охорони здоров'я, українські урядові органи вжили заходів щодо стримування епідемії в Україні, вводячи обмеження на переміщення людей всередині України та між містами, призупинення транспортних зв'язків з Україною та обмеження в'їзду до України. Уряд запровадив карантин до 24 квітня 2020 року, який пізніше неодноразово продовжувався і востаннє продовжений до 28 лютого 2021 року.

Обмежувальні заходи, запроваджені через пандемію COVID-19 більшістю країн світу та Урядом України, мали і продовжують здійснювати тривалий негативний вплив на економічну діяльність. Поширення коронавірусу вже призвело до рецесії світової економіки та значного сповільнення економічної активності в Україні. За підсумками I-го кварталу ВВП України скоротився на -1,3% р/р, у II-му кварталі падіння пришвидшилося до -11,4% р/р, за підсумками III-го кварталу ВВП України скоротився на -3,5% р/р. У III-му кварталі 2020 р. (остання оприлюднена статистика) відзначено зниження інвестицій на -24%, тоді як приватне споживання відновило зростання до +1%, як і державне споживання на +8% р/р. За попередніми оцінками НБУ спад економіки України у 2020 році в цілому склав близько -4,4% р/р, що краще за попередні оцінки.

За останнім макроекономічним прогнозом Національного банку України економіка відновить зростання у 2021 році з темпами зростання ВВП на рівні 4,2%, при одночасному прискоренні інфляції до 7,0% р/р. Проте у листопаді-грудні 2020 року суттєво посилилася невизначеність, пов'язана з подальшим перебігом пандемії COVID-19 та її впливом на економічні процеси, зросла ймовірність повторного запровадження жорстких карантинних обмежень. Також підвищилися суверенні ризики – учасники фінансового ринку занепокоєні через можливі затримки в отриманні чергового траншу від МВФ. Таким чином, на сьогодні ще важко точно оцінити характер економічної динаміки у 2021 році, проте очевидним є те, що відбулося суттєве зниження прибутковості бізнесу (особливо, в сферах, де запроваджувались жорсткі карантинні обмеження – готельний та ресторанний бізнес, туризм, непродовольча роздрібна торгівля, культурно-розважальні заклади тощо) та уповільнення зростання доходів населення. Підприємства багатьох секторів економіки змушені тимчасово повністю зупинити роботу або ж суттєво скоротити обсяги виробництва. Багато працівників втратили роботу або ж їхній регулярний дохід суттєво знизився.

Ефект цих економічних подій та обмежувальних заходів може мати негативний вплив на діяльність банківського сектору України та АТ «КРЕДОБАНК», його фінансовий результат. Проте зараз ступінь такого впливу ще важко точно оцінити. Ступінь впливу ситуації на українські банки буде залежати від подолання пандемії у світовому та національному масштабі, строків та темпів проведення вакцинації, ймовірності повторного запровадження обмежувальних заходів, ризиків зовнішнього фінансування, заходів українських органів влади та політики Національного банку України.

2 Економічне середовище, в якому працює Банк (продовження)

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільності діяльності Банку, необхідні за існуючих обставин, збереження елементів нестабільності у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Банку, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця окрема фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Банку. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок управлінського персоналу.

3 Основні принципи облікової політики

Основа подання інформації

Ця окрема фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідно до вимог Національного Банку України щодо складання та оприлюднення фінансової звітності банків України на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку будівель й інвестиційної нерухомості, а також інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї окремої фінансової звітності, наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше.

Безперервно діюче підприємство. Керівництво підготувало цю окрему фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало фінансовий стан Банку, свої існуючі наміри, постійну фінансову підтримку з боку материнської компанії, заплановану в бюджеті прибутковість діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Банку.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки

Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою собівартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі. Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, оцінюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Банком. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Банком, і якщо заява на розміщення усєї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Ринковою ціною котирування, яка використовувалася для оцінки фінансових активів, є поточна ціна попиту; а ринковою ціною котирування, яка використовувалася для фінансових зобов'язань - поточна ціна пропозиції.

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що базуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження). Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається, за припущенням, в кінці звітного періоду (див. Примітку 32).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизована собівартість - це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента за мінусом погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – за мінусом будь-якого зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це точна ставка дисконтування розрахункових майбутніх грошових виплат чи надходжень (без врахування майбутніх кредитних збитків) на очікуваний термін дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, на коротший термін до чистої балансової вартості фінансового інструмента.

Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для придбаних або створених фінансових активів, що є кредитно-знеціненими (РОСІ) при первісному визнанні ефективна процентна ставка корегується із врахуванням кредитного ризику, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Первісне визнання фінансових інструментів

Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибуток або збиток при первісному визнанні відображаються за справедливою вартістю. Витрати на операції з придбання таких фінансових інструментів відображаються за рахунками витрат на дату їх здійснення.

Усі інші фінансові інструменти під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю, до якої додаються/віднімаються витрати на операції. Витрати на операцію та інші платежі, що безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструменту, відображаються на рахунках дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом.

Найкращим свідченням справедливої вартості фінансового інструменту при первісному визнанні є ціна операції – відшкодування сплачене або отримане за відповідний фінансовий інструмент.

До витрат на операцію належать комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам і дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам, податки та держмита тощо.

Витрати на операцію та комісійні доходи, що є невід'ємною частиною дохідності фінансового інструменту визнаються в складі фінансового інструменту і враховуються при розрахунку ефективної відсоткової ставки за таким фінансовим інструментом.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату розрахунку. Всі інші операції з придбання визнаються, коли Банк стає стороною договору з приводу цього фінансового інструменту.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація і подальша оцінка фінансових інструментів: категорії оцінки. Банк класифікує фінансові активи за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю (AC);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL).

Класифікація і подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від: (i) бізнес-моделі Банку, яку він використовує для управління цими активами, та характеристик грошових потоків, що ініціює фінансовий інструмент.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований на розсуд Банку як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

За борговими фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, прибутки та збитки визнаються в складі іншого сукупного доходу, за винятком таких статей, які визнаються у прибутку чи збитку так само, як і за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю:

- процентних доходів, розрахованих з використанням методу ефективного відсотка;
- очікуваних кредитних збитків (ECL) і сторно збитків від зменшення корисності; і
- прибутків та збитків від курсових різниць.

Всі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як описано вище, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Крім того, при первісному визнанні Банк може безповоротно визначити фінансовий актив, який в іншому випадку відповідає вимогам, що підлягають оцінці за амортизованою вартістю або FVOCI, як FVTPL, якщо це усуває або істотно зменшує невідповідності в обліку, які в іншому випадку могли б виникнути.

Інструменти капіталу класифікуються до моделі обліку за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки/збитки. Інструменти капіталу, що не призначені для продажу можуть бути класифіковані до категорії оцінки за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході без подальшої рекласифікації. В момент припинення визнання таких інструментів накопичена в капіталі переоцінка не рекласифікується в прибутки/збитки, а переноситься до іншої статті капіталу. Всі інші інструменти капіталу обліковуються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки/збитки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

- фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;
- договорів фінансової гарантії, авалю, поруки;
- зобов'язань з кредитування за ставкою, нижче ринкової;
- умовного відшкодування, визнаного Банком, як покупцем під час об'єднання бізнесів, до якого застосовується МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу". Таке умовне відшкодування в подальшому оцінюється за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки/збитки.

Класифікація і подальша оцінка фінансових інструментів: бізнес-модель.

Банк проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому розглядається така інформація:

- політики і цілі, встановлені для даного портфеля фінансових активів, а також дія зазначених політик на практиці, зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури процентних ставок, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або на реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Банку;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом (наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором);
- частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Банком мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

Виділяються такі основні типи бізнес-моделей, в рамках яких відбувається управління фінансовими активами:

- бізнес-модель, метою якої є утримання активів для надходження передбачених договором грошових потоків;
- бізнес-модель, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків і продажу фінансових активів;
- інші бізнес-моделі, в тому числі: торгівля, управління на основі справедливої вартості, збільшення потоків грошових коштів до максимуму шляхом продаж.

У випадку бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для надходження передбачених договором грошових потоків, продажі не є блокуючим фактором для класифікації до цієї моделі. Інформація про рівні продаж розглядається Банком не ізольовано, а в рамках способу комплексного аналізу, яким Банк досягає поставлені цілі в управлінні фінансовими активами та реалізує відповідні потоки грошових коштів. Тому, інформація про минулі продажі з конкретного портфеля фінансових інструментів аналізується в контексті причин їх здійснення та умов, що існували на момент продажу. До продаж, що не змінюють класифікації активів до моделі «утримання з метою надходження передбачених договором грошових потоків», віднесено продажі здійснені внаслідок:

- погіршення кредитної якості до рівня, що не є прийнятним для Банку згідно політики управління ризиком;
- реалізація плану виходу з кризової ситуації.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Не суперечать також класифікації до моделі «утримання з метою надходження передбачених договором грошових потоків» продажі, здійснені в момент наближення терміну погашення активу згідно з умовами договору, неістотні продажі або рідко здійснювані.

Істотність продаж визначається порівнянням обсягу проданого портфеля до загального розміру портфеля, віднесеного до даної моделі на початок звітного періоду, а також аналогічного співвідношення реалізованого результату на продажі активів до доходів, що генерується таким портфелем. Для аналізу істотності обсягу продажі, агрегація здійснюється за період, що дорівнює середньому терміну погашення даного портфеля.

Якщо в майбутньому обсяги продаж будуть істотно перевищувати ті, що очікувалися Банком на момент оцінки бізнес-моделей, то такий факт не призводитиме до зміни бізнес-моделей, в рамках яких здійснюється управління вже існуючими активами, але буде мати вплив на визначення бізнес-моделі, для нових активів, що генеруються Банком в ході його діяльності.

Для бізнес-моделі, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків і продажу фінансових активів обсяги продаж не є суттєвим критерієм – допускається навіть значний їх обсяг та кількість, однак мета продажу аналізується Банком.

Фінансові активи, що утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, будуть оцінюватися за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: характеристика грошових потоків.

Грошові потоки тестуються на предмет їх відповідності базовим умовам кредитування, а саме в рамках тесту оцінюється чи договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами основної суми та процентів на непогашену частину основної суми. Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Банк аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме - чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі. При проведенні оцінки Банк аналізує:

- умовні події, які можуть змінити терміни або суму грошових потоків;
- умови, що мають ефект важеля (леверидж) щодо грошових потоків;
- умови про дострокове погашення та пролонгації терміну дії;
- умови, які обмежують вимоги Банку грошовими потоками від обумовлених активів – наприклад, фінансові активи без права регресу;
- умови, які викликають зміни в відшкодуванні за тимчасову вартість грошей – наприклад, періодичний перегляд процентних ставок.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і проценти на непогашену частину та може включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даному критерію в тому випадку, якщо фінансовий актив придбається або створюється з премією або дисконтом щодо зазначеної в договорі номінальної суми; сума, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) проценти (і може також включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору); і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною.

Рекласифікація фінансових активів. Рекласифікація здійснюється виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої утримуються фінансові активи перспективно з початку першого звітного періоду після зміни. Якщо бізнес-модель змінюється, то рекласифікації підлягають всі фінансові активи, яких торкнулася така зміна, з першого дня наступного звітного періоду (року). Всі нові активи, які будуть визнані від дати зміни бізнес-моделі, повинні відразу класифікуватися за новою бізнес-моделлю, що діяла на момент первісного визнання таких активів.

Рекласифікація фінансових зобов'язань. Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків. Вони оцінюються таким чином:

- *щодо фінансових активів, які не є кредитно-знеціненими станом на звітну дату:* як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Банку відповідно до договору, і грошовими потоками, які Банк очікує отримати);
- *щодо фінансових активів, які є кредитно-знеціненими станом на звітну дату:* як різниця між валовою балансовою вартістю активів і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків;
- *щодо невикористаної частини зобов'язань з надання позик:* як теперішня вартість різниці між передбаченими договором грошовими потоками, які належать Банку за договором, якщо утримувач зобов'язання з надання позик скористається своїм правом на отримання позики, і грошовими потоками, які Банк очікує отримати, якщо ця позика буде видана;
- *щодо договорів фінансової гарантії:* як теперішня вартість очікуваних виплат утримувачеві договору для компенсації понесеного ним кредитного збитку за вирахуванням сум, які Банк очікує відшкодувати.

Банк оцінює очікувані кредитні збитки і визнає резерв під очікувані кредитні збитки на кожну звітну дату. Резерви під очікувані кредитні збитки визнаються в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців становлять важливу частину очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові інструменти, за якими відсутнє значне збільшення кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання Банк класифікує до першої стадії знецінення.

Фінансові інструменти, за якими наявні ознаки значного збільшення кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання та не перебувають в стані дефолту, Банк класифікує до другої стадії знецінення.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи в стані дефолту відносяться Банком до третьої стадії знецінення. Фінансові активи, які є кредитно-знеціненими при первісному визнанні, класифікуються як придбані або створені фінансові активи. Банк для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів на дату первісного визнання оціночний резерв не визнає – валова балансова вартість є його справедливою вартістю. Первісно очікувані кредитні збитки за таким фінансовим активом включаються в ефективну ставку відсотка, скориговану з урахуванням кредитного ризику. Будь-яка зміна очікуваних кредитних збитків визнається в прибутку або збитку, навіть якщо така зміна перевищує величину раніше сформованого резерву за таким фінансовим активом.

За придбаними або створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами збитки завжди визнаються за весь строк дії інструмента.

Фінансові активи, що є кредитно-знеціненими, визначаються як фінансові активи, за якими є об'єктивні докази збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

- значні фінансові труднощі у позичальника чи емітента;
- порушення умов договору, таке як дефолт чи прострочення платежу;
- реструктуризація Банком кредиту чи авансового платежу на умовах, які Банк не розглядав б за інших обставин;
- виникнення ймовірності банкрутства чи іншої фінансової реорганізації позичальника; чи
- зникнення активного ринку для цінного паперу в результаті фінансових труднощів.

Визначення дефолту. Фінансовий актив відноситься Банком до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, у таких випадках:

- малоімовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Банком будуть погашені в повному обсязі без застосування Банком таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності);
- заборгованість позичальника за будь-яким із суттєвих кредитних зобов'язань Банку прострочена більш ніж на 90 днів (для залишків коштів у інших банках подія дефолту настає, якщо фінансовий актив прострочений на 30 днів). Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості;
- зміна умов кредитування, пов'язана із фінансовими труднощами боржника;
- початок судового провадження, ліквідації або процедури банкрутства позичальника.

При оцінці настання події дефолту за зобов'язаннями позичальника Банк враховує такі показники:

- якісні: наприклад, порушення обмежувальних умов договору (ковенант);
- кількісні: наприклад, статус простроченої заборгованості та несплата за іншим зобов'язанням одного і того ж емітента Банку; а також
- на основі даних, отриманих із зовнішніх джерел;
- початок ліквідації або процедури банкрутства позичальника.

Вхідні дані при оцінці виникнення події дефолту за фінансовим інструментом та їхня значимість можуть змінюватися з плином часу з тим, щоб відобразити зміни в обставинах.

Темп оздоровлення. Банк встановлює певний період, необхідний для відновлення якості фінансових активів. Умови періоду відновлення якості вважаються виконаними, якщо впродовж 6 місяців від дня запровадження Банком заходів, спрямованих на відновлення здатності контрагента виконувати зобов'язання, відсутні ознаки знецінення, забезпечується виконання зобов'язань перед Банком.

Значне збільшення кредитного ризику. При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику (тобто ризику дефолту) за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання, Банк розглядає обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Банку, експертній грошовій оцінці якості кредиту і прогнозній інформації.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо кредитний договір було модифіковано, свідченням невідповідності критерію визнання очікуваних кредитних збитків протягом всього строку активу є, зокрема, історія платежів на поточну дату згідно зі модифікованими умовами кредитного договору. Банк в першу чергу виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику для експозицій, що зазнають кредитного ризику, у таких випадках:

- прострочення погашення, визначених умовами кредитного договору, платежів становить більше 30 днів, але менше ніж на 90 днів. Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості;
- порушення обмежувальних умов договору (ковенант), ідентифікації загрозливих ознак, що можуть ймовірно вплинути на якість обслуговування заборгованості;
- вплив внутрішньої інформації та інформації про позичальника із зовнішніх джерел;
- завершився період відновлення кредитної якості та відсутні передумови віднесення їх до знецінених, після реструктуризації (forbearance);
- значення показника LtV (співвідношення вартості кредитів до суми забезпечення) перевищує 200% (для іпотечних кредитів фізичних осіб).
- для банків значне збільшення кредитного ризику відбувається, якщо рейтинг позичальників зменшився на 3 пункти.

Банк здійснює перевірку ефективності критеріїв, використовуваних для виявлення значного збільшення кредитного ризику шляхом регулярних перевірок аби переконатися, що:

- через застосування критеріїв можливо виявляти значне збільшення кредитного ризику до того, як за експозицією, що зазнає кредитного ризику, станеться дефолт;
- критерії не збігаються з моментом часу, коли оплата за активом прострочена більш ніж на 30 днів;
- середній час між виявленням значного збільшення кредитного ризику і дефолту вбачається розумним;
- ризикові позиції не переходять безпосередньо зі складу оцінки очікуваних кредитних збитків за 12 місяців до складу кредитно-знецінених.

Вхідні дані при оцінці очікуваних кредитних збитків. Основними вхідними даними при оцінці очікуваних кредитних збитків є часові структури наступних змінних:

- ймовірність дефолту (PD);
- величина збитку у випадку дефолту (LGD);
- сума під ризиком у випадку дефолту (EAD).

Дані показники отримані з внутрішніх статистичних моделей та інших історичних даних, які використовуються в моделях для розрахунку регулятивного капіталу. Вони будуть скориговані, щоб відображати прогнозу інформацію, наведену нижче.

PD оцінки розраховуються згідно з статистичними моделями та оцінена з використанням інструментів, адаптованих до різних категорій контрагентів і експозицій, що зазнають кредитного ризику. PD оцінки базуються на матрицях міграції, що будуються залежно від типу кредитного продукту та періодами прострочення платежів.

LGD являє собою величину ймовірного збитку у випадку дефолту. Банк оцінює показники LGD, виходячи з інформації щодо коефіцієнтів повернення коштів за вимогами до неплатників залежно від спливу часу від дати дефолту.

Сума під ризиком у випадку дефолту (EAD) являє собою очікувану величину експозиції, що зазнає кредитного ризику, в дату настання дефолту. Даний показник розраховується Банком виходячи з поточної величини EAD та її можливих змін, припустимих за договором, включаючи амортизацію і дострокове погашення. Для фінансового активу величиною EAD є валова балансова вартість у випадку дефолту. Для зобов'язань з надання позик і договорів фінансової гарантії величина EAD враховує отриману суму, а також можливі майбутні суми, що можуть бути отримані або погашені за договором, які будуть оцінюватися на основі історичних спостережень і прогнозів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Як описано вище, за умови використання максимально коефіцієнта ймовірності дефолту за строками 12 місяців для фінансових активів, за якими не відбулося значного збільшення кредитного ризику, Банк оцінює очікувані кредитні збитки з урахуванням ризику дефолту протягом максимального періоду за договором (включаючи будь-які опції позичальника на пролонгацію), протягом якого наражається на кредитний ризик, навіть якщо для цілей управління ризиками Банк розглядає більш тривалий період.

Відносно овердрафтів та кредитних карт для фізичних осіб і деяких поновлюваних механізмів кредитування для юридичних осіб, які включають як кредит, так і незатребуваний компонент прийнятого на себе зобов'язання, Банк оцінює очікувані кредитні збитки протягом періоду, що перевищує максимальний період за договором, якщо передбачена договором можливість Банку вимагати погашення кредиту і анулювати незатребуваний компонент прийнятого на себе зобов'язання не обмежує існування ризику кредитних збитків для Банку, визначеним у договорі строком для подачі повідомлення про припинення.

Дані механізми кредитування не мають фіксованого строку або схеми погашення, і управління ними здійснюється на груповій основі. Банк може анулювати їх з негайним набранням чинності рішенням про анулювання, але дане передбачене договором право використовується не в рамках звичайного поточного управління, а тільки в тих випадках, коли Банку стає відомо про збільшення кредитного ризику на рівні механізму кредитування. Даний більш тривалий період буде оцінюватися з урахуванням дій з управління кредитним ризиком, які Банк очікує здійснити і які служать для зменшення наслідків очікуваних кредитних збитків. До них відносяться зменшення лімітів та анулювання кредитного механізму.

Якщо моделювання параметра здійснюється на груповій основі, то фінансові інструменти будуть згруповані на основі загальних характеристик ризику, які включають в тому числі:

- тип інструмента;
- тип клієнта;
- період прострочення боргу;
- географічне положення позичальника;
- валюту договору.

ECL за позиціями, що зазнають кредитного ризику на Стадії 1, розраховуються шляхом множення PD за 12 місяців на LGD та EAD. ECL за весь строк дії фінансового інструмента розраховуються шляхом множення PD за весь строк дії фінансового інструмента на LGD та EAD. Групи підлягають регулярній перевірці для забезпечення того, щоб експозиції, що зазнають кредитного ризику, в межах певної групи залишалися однорідними.

Прогнозна інформація. Банк включає прогнозу інформацію у свою оцінку очікуваних кредитних збитків. Ця оцінка базується на зовнішній інформації. Зовнішня інформація може включати економічні дані і прогнози, що публікуються державними органами, а також окремі індивідуальні та наукові прогнози, як наприклад Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби статистики України, Національного банку України.

Банк буде періодично проводити стрес-тестування з тим, щоб скорегувати свій підхід до визначення даних репрезентативних сценаріїв.

Банк виділив і документально оформив основні чинники кредитного ризику і кредитних збитків для кожного портфеля фінансових інструментів і, використовуючи аналіз історичних даних, оцінив взаємозв'язок між макроекономічними змінними, кредитним ризиком і кредитними збитками. Основними рушійними факторами є прогнози зміни реального ВВП, рівня безробіття та динаміки нарахованої заробітної плати, в тому числі в розрахунку на 1 працівника

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Подання резерву під очікувані кредитні збитки у окремому звіті про фінансовий стан

Резерви під очікувані кредитні збитки представлені у окремому звіті про фінансовий стан таким чином:

- *фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю*: як зменшення валової балансової вартості цих активів;
- *зобов'язання з надання кредитів і договори фінансової гарантії*: як резерв у складі інших фінансових зобов'язань;
- *якщо фінансовий інструмент містить як затребуваний, так і незатребуваний компонент, і Банк не може визначити очікувані кредитні збитки за прийнятим зобов'язанням з надання кредиту окремо від очікуваних кредитних збитків за вже затребуваною частиною*: Банк подає сукупний резерв під збитки по обох компонентах. Сукупна сума подається як зменшення валової балансової вартості використаного компонента. Будь-яке перевищення оціненого резерву під збитки над валовою вартістю використаного компонента подається як резерв; і
- *боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід*: резерв під збитки не визнається у окремому звіті про фінансовий стан, оскільки балансова вартість цих активів є їх справедливою вартістю. Однак величина розрахункового резерву під збитки розкривається і визнається у складі резерву змін справедливої вартості.

Забезпечення. Як засіб покращення кредитної якості, Банк під час розрахунку розміру очікуваних кредитних збитків для кредитно-знецінених активів, приймає вартість застави, яка відповідає встановленим критеріям прийнятності, встановлених Банком та визначених регулятором.

Списання фінансових активів. Якщо Банк не має обґрунтованих очікувань щодо відшкодування фінансового активу в повному обсязі або його частини, проводиться зменшення валової балансової вартості цього фінансового активу. Таке зменшення розглядається як (часткове) припинення визнання фінансового активу. Банк може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи щодо примусового стягнення, коли Банк намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у нього немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

- строк дії прав на грошові потоки, що визначені умовами договору фінансового активу, закінчується;
- передавання фінансового активу відповідає критеріям припинення;
- списання фінансового активу за рахунок резерву.

Передача фінансового активу відбувається, якщо виконується одна з таких умов:

- передано права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором;
- зберігаються права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором про передавання, але існує зобов'язання сплатити грошові потоки одному чи кільком одержувачам за договором, що відповідає таким умовам:
 - відсутнє зобов'язання сплатити суми кінцевим покупцям до часу отримання еквівалентних сум від первісного активу;
 - умови договору забороняють Банку продавати або передавати в заставу первісний фінансовий актив, крім його передавання кінцевим одержувачам як забезпечення зобов'язання сплатити грошові потоки;
 - існує зобов'язання передати будь-які грошові потоки, які отримуються за дорученням кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Проценти за такими інвестиціями передаються кінцевим одержувачам.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Під час передавання фінансового активу, оцінюються межі, у яких зберігаються всі ризики та винагороди від володіння активом з урахуванням такого:

- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом передано, то визнання фінансового активу припиняється та визнаються права і зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання;
- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом збережено, то визнання фінансового активу продовжується;
- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом не збережено та не передано, то визначається, чи зберігається контроль за фінансовим активом.

Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо та кого передавання.

Якщо контроль за фінансовим активом не зберігається, визнання такого активу припиняється, інакше, у разі збереження контролю за фінансовим активом, продовжується його визнання у межах подальшої участі в ньому.

При припиненні визнання фінансового активу різниця між балансовою вартістю активу (чи балансовою вартістю, віднесеною на частину активу, визнання якого було припинене) і сумою (i) отриманої винагороди (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання) та (ii) будь-якого накопиченого прибутку або збитку, які були визнані в складі іншого сукупного доходу, визнається в прибутку чи збитку.

Будь-яка накопичена сума прибутку/збитку, визнана у складі іншого сукупного доходу, за дольовими інвестиційними цінними паперами, класифікованими на розсуд Банку в категорію оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не підлягає перекласифікації в чистий прибуток або збиток при припиненні визнання таких цінних паперів. Будь-яка частка участі у переданих фінансових активах, щодо яких виконуються вимоги до припинення визнання, створена чи утримана Банком, визнається як окремі актив чи зобов'язання.

У операціях, в яких Банк не зберігає за собою і не передає практично всі ризики і вигоди від володіння фінансовим активом і зберігає контроль над активом, Банк продовжує визнання активу за умови постійної участі Банку в управлінні цим активом, що визначається тим, наскільки він вразливий до змін вартості переданого активу.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Фінансове зобов'язання або його частина, припиняє визнаватися якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

Обмін між позичальником та кредитором борговими фінансовими зобов'язаннями за суттєво відмінними умовами відображається як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно суттєві зміни умов (модифікацію) за фінансовим зобов'язанням або його частиною відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Суттєво відмінними є такі умови, відповідно до яких чиста вартість теперішніх грошових потоків за новими умовами, дисконтована із застосуванням первісної ефективної ставки відсотка (для фінансового зобов'язання з плаваючою процентною ставкою - ефективної ставки відсотка, що була розрахована під час останньої зміни номінальної процентної ставки), відрізняється щонайменше на 10 % від дисконтованої теперішньої вартості грошових потоків, що залишилися до строку погашення первісного фінансового зобов'язання.

Будь-які витрати або винагороди є доходами/витратами від припинення визнання, якщо зміна умов за фінансовим зобов'язанням відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо обмін борговими фінансовими зобов'язаннями або зміна умов за ними (модифікація) не призводить до припинення визнання, будь-які витрати та винагороди від обміну/модифікації коригують балансову вартість фінансового зобов'язання і амортизуються протягом терміну дії нового зобов'язання (ефективна ставка відсотка не перераховується, але коригується для відображення вказаних витрат/винагород).

Модифікація фінансових активів. Модифікований фінансовий актив – актив, за яким грошові потоки, передбачені договором, були переглянуті за згодою сторін або модифіковані.

Якщо умови фінансового активу змінюються, Банк оцінює, чи відрізняються значно грошові потоки за таким модифікованим активом. Якщо грошові потоки відрізняються значно («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю плюс всі дозволені витрати на здійснення операції.

Всі комісії, отримані в рамках модифікації, обліковуються таким чином:

- комісії, що враховуються для визначення справедливої вартості нового активу та комісії, що являють собою відшкодування дозволених витрат на здійснення операції, включаються до первісної оцінки активу; і
- інші комісії, включаються до прибутку або збитку як прибуток або збиток від припинення визнання.

Банк здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Банк здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. При проведенні даної оцінки Банк керується вказівками щодо припинення визнання фінансових зобов'язань за аналогією.

Банк доходить висновку про те, що модифікація умов є значною, на підставі таких якісних факторів:

- зміни валюти фінансового активу;
- зміни позичальника, крім зміни внаслідок смерті позичальника;
- зміни умов фінансового активу, що призводить до невідповідності критерію SPPI (наприклад, додання умови конвертації).

Якщо модифікація умов кредитного договору (внесення змін) була настільки суттєвою, що призводить до визнання нового активу та одночасно актив виконує умови класифікації до стану дефолт – новий актив класифікується як первісно знецінений.

Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються модифікацією умов, якщо вони передбачені первинними умовами договору.

В рамках діяльності з управління кредитним ризиком Банк переглядає умови кредитів клієнтам, які мають фінансові труднощі («практика перегляду умов кредитних угод»), що в основному спричинене максимізувати повернення за первісним кредитним договором, а не створити новий актив. Якщо Банк планує змінити умови фінансового активу таким чином, що дана зміна призведе до прощення частини існуючих грошових потоків, передбачених договором, то частина активу списується до проведення оцінки на предмет значущості модифікації умов. В результаті, ймовірно, величина передбачених договором решти грошових потоків, які на момент модифікації продовжують визнаватися за первісним фінансовим активом, буде еквівалентною величині нових модифікованих грошових потоків за договором. Банк здійснює якісну оцінку на предмет значущості даної модифікації умов.

Якщо модифікація фінансового активу, оціненого за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не тягне за собою припинення визнання фінансового активу, то Банк спочатку здійснює перерахунок валової балансової вартості фінансового активу за первісною ефективною ставкою відсотка за активом і визнає результуюче коригування як прибуток або збиток від модифікації у прибутку або збитку. Стосовно фінансових активів з плаваючою ставкою відсотка, первісна ефективна ставка відсотка, яка використовується при розрахунку прибутку або збитку від модифікації, коригується з тим, щоб відобразити поточні ринкові умови на момент проведення модифікації. Понесені витрати та комісії й отримані комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Для кредитів, умовами яких передбачено право позичальника на дострокове погашення за номінальною вартістю без суттєвих штрафів, модифікація ставки відсотка до ринкового рівня у відповідь на зміну ринкових умов враховується Банком аналогічно порядку обліку для інструментів з плаваючою ставкою відсотка, тобто ставка відсотка переглядається перспективно.

Модифікація фінансових зобов'язань. Банк припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінюються таким чином, що величина грошових потоків за модифікованим зобов'язанням значно змінюється. У цьому випадку нове фінансове зобов'язання з модифікованими умовами визнається за справедливою вартістю. Різниця між балансовою вартістю колишнього фінансового зобов'язання і вартістю нового фінансового зобов'язання з модифікованими умовами визнається в прибутку або збитку. Сплатена винагорода включає передані фінансові активи, якщо вони існують, і прийняття зобов'язань, включаючи нове модифіковане фінансове зобов'язання.

Банк здійснює кількісну оцінку на предмет суттєвості модифікації умов. Для цілей проведення кількісної оцінки умови вважаються такими, що значно відрізняються, якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків відповідно до нових умов, в тому числі будь-які сплачені мита за вирахуванням отриманих платежів та дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, щонайменше на 10 відсотків відрізняється від теперішньої вартості решти грошових потоків первинного фінансового зобов'язання.

Якщо модифікація фінансового зобов'язання не обліковується як припинення визнання, то амортизована вартість зобов'язання перераховується шляхом дисконтування модифікованих грошових потоків із застосуванням первісної ефективною ставки відсотка, а результируючий прибуток або збиток визнається у прибутку або збитку. Стосовно фінансових зобов'язань з плаваючою ставкою відсотка, первісна ефективна ставка відсотка, яка використовується при розрахунку прибутку або збитку від модифікації, коригується з тим, щоб відобразити поточні ринкові умови на момент проведення модифікації.

Будь-які понесені витрати та виплачені комісії визнаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом залишкового строку дії модифікованого фінансового зобов'язання шляхом коригування первісної ефективною ставки відсотка за інструментом для врахування впливу таких комісій.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на рахунках в НБУ, які не є обмеженими для використання, депозитні сертифікати та всі розміщені коштів на міжбанківському ринку з первісним строком погашення не більше трьох місяців. Кошти, щодо яких існують обмеження стосовно їх використання протягом періоду, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Банк надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Інвестиційні цінні папери. Стаття «Інвестиційні цінні папери» окремого звіту про фінансовий стан включає:

- боргові цінні папери, що оцінюються за амортизованою вартістю; їх первісна оцінка здійснюється за справедливою вартістю плюс додаткові прямі витрати на операції і, в подальшому, за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка;
- боргові цінні папери, що оцінюються за FVOCI; і
- інструменти капіталу, що класифікуються на розсуд Банку в категорію оцінки за FVOCI.

Кредити та аванси клієнтам. Стаття «Кредити та аванси клієнтам» окремого звіту про фінансовий стан включає:

- кредити, видані клієнтам, що оцінюються за амортизованою вартістю; їх первісна оцінка здійснюється за справедливою вартістю плюс додаткові прямі витрати на операції і, в подальшому, за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка;
- чисті суми інвестицій у фінансову оренду.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Заставне майно, що перейшло у власність Банку. Заставне майно, що перейшло у власність Банку, - це фінансові та нефінансові активи, отримані Банком при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю (але не перевищують балансову вартість погашених прострочених кредитів) та включаються до основних засобів, інших фінансових активів або інших активів в залежності від їх характеру, а також намірів Банку щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Зобов'язання з кредитування та фінансові гарантії. Банк бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам.

Договір фінансової гарантії – це договір, який зобов'язує Банк зробити певні виплати власникові гарантії для компенсації збитку, понесеного останнім в результаті того, що вказаний в договорі боржник не зміг здійснити платіж у строки, встановлені умовами боргового інструменту. Зобов'язання з надання кредиту – це тверде зобов'язання надати кредит на заздалегідь узгоджених умовах і у встановлені строки.

Видані фінансові гарантії або зобов'язання з надання кредитів за ставкою нижче ринкової первісно оцінюються за справедливою вартістю. У подальшому вони оцінюються за більшою з двох величин: сумою резерву під збитки, визначеною відповідно до МСФЗ 9 або первісно визнаною сумою за вирахуванням, у відповідних випадках, накопиченої суми доходу, визнаної відповідно до принципів МСФЗ 15.

Банк не випускав зобов'язань з надання кредитів, що оцінюються за FVTPL.

Для інших зобов'язань з надання кредиту Банк визнає резерв під очікувані кредитні збитки.

Зобов'язання, визнані щодо виданих фінансових гарантії та випущених зобов'язань з надання кредитів, включені до складу резервів.

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість - це нерухомість, що утримується Банком з метою отримання орендного доходу або зростання вартості вкладеного капіталу, або для досягнення обох цілей. Інвестиційна нерухомість включає незавершене будівництво, яке в майбутньому буде використовуватись як інвестиційна нерухомість.

Один і той самий об'єкт нерухомості може бути розділений на конструктивно відокремлені частини, що використовуються з різною метою: одна частина - для отримання доходу від орендної плати або збільшення капіталу, інша - для використання в процесі діяльності Банку або для адміністративних цілей.

При первісному визнанні інвестиційна нерухомість відображається за вартістю придбання, включаючи витрати на проведення операції, а згодом переоцінюється за справедливою вартістю з метою відображення ринкових умов на кінець звітного періоду. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості - це ціна, яка була б отримана від продажу активу при звичайній операції без вирахування витрат на проведення операції.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Банку визначається на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. В основу оцінки була покладена ринкова вартість активів.

Зароблений орендний дохід відображається в прибутках або збитках за рік в складі інших операційних доходів. Доходи та витрати, пов'язані зі зміною справедливої вартості інвестиційної нерухомості, відображаються в прибутках або збитках за рік в окремому рядку.

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною вартістю, або переоціненою вартістю, як описано нижче, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення (у разі необхідності).

Починаючи з 2012 року будівлі обліковуються за моделлю переоцінки. На дати переоцінки накопичена амортизація будівель була виключена із балансової вартості активів, а чиста вартість була скоригована до переоціненої вартості активів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Власні будівлі Банку підлягають регулярній переоцінці для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, яка була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості в результаті переоцінки зараховується до складу іншого сукупного доходу та переоцінки в капіталі, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного в окремому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. У цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається в окремому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. Зменшення вартості активів, в межах проведеної раніше переоцінки, визнається у складі іншого сукупного доходу і знижує раніше визнану переоцінку в капіталі. Інше зменшення вартості відображається у прибутку чи збитку за рік. Резерв переоцінки будівель, включений у капітал, переноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток в момент списання або вибуття активу, або шляхом річної амортизації резерву переоцінки.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Наприкінці кожного звітного періоду керівництво Банку оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збиток від вибуття основних засобів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі інших операційних доходів або витрат).

Амортизація. Земля та незавершене будівництво не амортизуються. Амортизація інших основних засобів та активів у формі права користування розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	<u>Строки експлуатації (у роках)</u>
Приміщення	70
Меблі та пристосування	5-15
Транспортні засоби	7
Комп'ютери та обладнання	5-15
Вдосконалення орендованого майна	протягом строку оренди

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Банку мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення. Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію програмного забезпечення. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Банком і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить не більше 10 років.

Оренда, в якій Банк виступає орендарем

При заключенні договору, Банк визначає чи договір або окрема його частина є договорами оренди. Договір або окрема його частина є договором оренди, якщо він передає право контролювати використання визначеного активу протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Банк повторно оцінює чи є договір або окрема його частина договорами оренди лише у разі перегляду умов договору. Якщо договір або окрема його частина є договорами оренди, Банк обліковує кожну орендну складову як договір оренди, окремо від неорендних складових договору.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Банк визначає строк оренди, як не скасований період оренди враховуючи:

- періоди, які охоплюються опціоном на продовження оренди у випадку, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він скористається такою можливістю; та
- періоди, які охоплюються опціоном на дострокове припинення оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він не скористається такою можливістю.

Банк переглядає строк оренди у разі зміни не скасованого періоду оренди. Строк оренди починається з дати початку оренди, тобто з дати, коли орендодавець робить базовий актив доступним для використання орендарем.

Первісна оцінка. На дату початку оренди, Банк визнає актив з права користування та зобов'язання за договором оренди. Актив з права користування оцінюється за собівартістю.

На дату початку оренди, Банк оцінює зобов'язання за договором оренди в сумі теперішньої вартості орендних платежів, ще не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються застосовуючи відсоткову ставку, яка передбачена договором оренди. Якщо таку ставку не можна легко визначити, Банк застосовує облікову ставку Національного банку України.

До складу орендних платежів, що враховуються при оцінці орендних зобов'язань за право користування базовим активом протягом строку оренди включаються:

- фіксовані платежі за вирахуванням будь-яких стимулів до заключення договору оренди, що підлягають отриманню;
- змінні орендні платежі, що залежать від індексу або ставки, які первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди;
- суми, які будуть сплачені Банком за гарантіями ліквідаційної вартості;
- ціна реалізації опціону на придбання активу, якщо Банк обґрунтовано впевнена у тому, що він скористається такою можливістю;
- штрафи за припинення договору оренди, якщо умови оренди відображають реалізацію Банком опціону на дострокове припинення договору оренди.

Банк використовує спрощення та не визнає на балансі активи з права користування щодо:

- короткострокових договорів оренди;
- договорів оренди, за якими базовий актив має низьку вартість.

При застосуванні даного спрощення короткостроковими вважаються договори оренди зі строком оренди до 365 днів включно. Договори оренди, що передбачають опціон на придбання базового активу не розглядаються як короткотермінові. Банк застосовує поріг 150 000 гривень, при визначенні базового активу з низькою вартістю. За договорами оренди, до яких Банк застосовує виключення, витрати визнаються в періоді, до якого вони належать.

Подальша оцінка. Після дати початку оренди Банк оцінює всі активи з права користування, окрім тих, що відповідають визначенню інвестиційної нерухомості, за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації, накопиченого зменшення корисності з коригуванням на суму переоцінки орендних зобов'язань відображеної проти собівартості активу з права користування.

Амортизація активу з права користування здійснюється від дати початку оренди до кінця строку корисного використання базового активу, якщо оренда передає Банку право власності на базовий (орендований) актив наприкінці строку оренди або якщо собівартість активу з права користування відображає факт, що Банк скористається можливістю його придбати. В інших випадках Банк амортизує актив з права користування з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди. Інші вимоги до нарахування амортизації, визнання зменшення корисності за активом з права користування аналогічні вимогам, що застосовуються до власних основних засобів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Переоцінка зобов'язань за договором оренди

Банк змінює оцінку орендних зобов'язань, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконтування, якщо виконується будь-яка з умов:

- зміна строку оренди (у зв'язку з переглядом ймовірності виконання опціону на продовження або дострокового припинення оренди);
- зміна оцінки можливості придбання базового активу;
- зміна платежів, обумовлена зміною плаваючої ставки відсотка.

Банк змінює оцінку орендних зобов'язань, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням незмінної ставки дисконтування, якщо виконується будь-яка з умов:

- зміна сум, які, як очікується, будуть сплачені за гарантією ліквідаційної вартості;
- зміна майбутніх орендних платежів внаслідок зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів. Банк відображає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування активу з права користування (крім випадку зменшення балансової вартості активу з права користування до нуля). У випадку, коли балансова вартість активу з права користування зменшилася до нуля та відбувається подальше зменшення орендного зобов'язання, Банк визнає решту суми у складі прибутків або збитків.

Модифікації договору оренди

Банк розглядає модифікацію договору оренди як окремий договір оренди, якщо виконуються умови:

- модифікація розширює сферу дії договору оренди, додаючи право на користування одним або декількома базовими активами;
- компенсація за договором збільшується на суму, що відповідає ціні окремого договору за збільшений обсяг з відповідними коригуваннями, що відображають обставини конкретного договору.

Для модифікації договору оренди, яка не розглядається як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією, Банк:

- розподіляє компенсацію, зазначену в модифікованому договорі оренди;
- визначає строки модифікованої оренди;
- переоцінює орендне зобов'язання шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів із використанням переглянутої ставки дисконтування.

Переглянута ставка дисконтування визначається як відсоткова ставка, яка передбачена договором оренди для залишкового строку оренди або як додаткова ставка запозичення орендаря на дату набрання чинності модифікації оренди, якщо ставку відсотка, передбачену в оренді, не можна легко визначити.

Для модифікації договору оренди, яка не розглядається як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією, Банк:

- зменшує балансову вартість активу з права користування на суму часткового або повного припинення оренди для модифікації, що зменшує обсяг договору оренди; будь-який прибуток або збиток, пов'язаний із частковим або повним припиненням оренди відображається за статтею «Інші адміністративні та операційні витрати» Звіту про прибутки та збитки;
- відображає коригування активу з права користування для усіх інших модифікацій договору оренди.

Оренда, в якій Банк виступає орендодавцем

Банк як орендодавець кожен з договорів оренди класифікує як фінансову або операційну оренду. Дана класифікація здійснюється за станом на ранішу з дат, – дату заключення договору оренди або дату прийняття сторонами на себе зобов'язань щодо погоджених основних умов договору оренди, та переглядається лише у разі модифікації договору оренди. Оренда класифікується як фінансова, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на базовий актив. В іншому випадку оренда класифікується як операційна. Класифікація оренди як фінансової або операційної залежить від суті операції, а не від форми договору.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Банк надає в оренду свої об'єкти інвестиційної нерухомості, що включають комерційну нерухомість, яка перебуває в його власності, а також орендовану нерухомість. Банк класифікував ці договори оренди як операційну оренду, оскільки він не передає фактично всі ризики та вигоди від володіння активами.

Деякі договори оренди нерухомості передбачають можливості продовження оренди. Там, де це можливо, Банк прагне включити до договору положення про можливість продовження оренди з метою забезпечення операційної гнучкості. Можливості продовження оренди можуть бути реалізовані тільки Банком, а не орендодавцями. Банк аналізує на дату початку оренди, чи існує обґрунтована впевненість у тому, що він реалізує можливість продовження оренди. Банк повторно аналізує, чи існує обґрунтована впевненість у тому, що він реалізує можливість продовження оренди, якщо мають місце суттєва подія або суттєві зміни за обставин, які він контролює. Стосовно оплати штрафних санкцій – Банк не очікує їх оплати, оскільки договори оренди будуть або продовженими, або зобов'язання по них будуть виконані відповідно до умов договору.

Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою включена до складу кредитів та авансів клієнтам.

Заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, кошти інших фінансових організацій та випущені боргові цінні папери. Заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, кошти інших фінансових організацій та випущені боргові цінні папери первісно оцінюються за справедливою вартістю за мінусом відповідних витрат за операцією і в подальшому за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка.

Податки на прибуток. У цій окремій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на звітну дату. Витрати/(кредит) з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочений податок на прибуток не визнається стосовно нерозподіленого прибутку після придбання чи інших змін в резервах дочірніх компаній, чию дивідендну політику контролює Банк, якщо цілком імовірно, що різниця не буде відшкодована через дивіденди або іншим чином в майбутньому.

Невизначені податкові позиції. Керівництво переоцінює невизначені податкові позиції Банку на кожну звітну дату. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Банком податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на звітну дату, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Статутний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Процентні доходи і витрати. Банк визнає за фінансовими інструментами процентний дохід/витрати за ефективною ставкою відсотка протягом періоду від дати їх початкового визнання до дати припинення визнання (продаж, погашення), рекласифікації. Ефективна ставка відсотка – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу або фінансового зобов'язання до валової балансової вартості фінансового активу або до амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

При розрахунку ефективної ставки відсотка для придбаних або створених фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами, Банк оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки. Для придбаних або створених фінансових активів, що є кредитно-знеціненими, розраховується відкоригована на кредитний ризик ефективна ставка відсотка з використанням оцінених майбутніх грошових потоків, включаючи очікувані кредитні збитки.

Ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу до амортизованої собівартості фінансового активу, який є придбаним або створеним знеціненим фінансовим активом. Під час розрахунку ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, приймаються до уваги всі контрактні умови фінансового активу та очікувані кредитні збитки.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Процентні доходи за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою собівартістю, визнаються за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості за виключенням:

- придбаних або створених знецінених фінансових активів. Для таких фінансових активів застосовується ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої собівартості фінансового активу з моменту первісного визнання. Розрахунок процентного доходу за такими активів не здійснюється на основі валової балансової вартості, навіть якщо кредитний ризик за ними у подальшому зменшиться;
- фінансових активів, які не є придбаними або створеними знеціненими фінансовими активами, але які в подальшому стали знеціненими фінансовими активами. У випадку таких фінансових активів Банк має застосовувати ефективну процентну ставку до амортизованої собівартості фінансового активу у наступних після дати визнання їх знеціненими звітних періодах. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості.

Ефективна ставка відсотка переглядається в результаті періодичної переоцінки потоків грошових коштів за інструментами з плаваючою ставкою відсотка з метою відображення зміни ринкових ставок відсотка.

Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка, представлені в окремому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, включають:

- процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка, за фінансовими активами, оцінюваними за амортизованою вартістю;
- процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка за борговими інструментами, оцінюваними за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Стаття «Інші процентні доходи» окремого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід включає процентні доходи за непохідними борговими фінансовими активами, оцінюваними за справедливою вартістю через прибуток або збиток, і чисті інвестиції в фінансову оренду.

Процентні витрати, представлені в окремому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, включають фінансові зобов'язання, що оцінюються за амортизованою вартістю.

Комісійні доходи та витрати. Комісійні доходи і витрати, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, включаються до розрахунку ефективної ставки відсотка. Комісійні доходи за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Банком, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує імовірність того, що Банк укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Якщо відсутня висока ймовірність того, що в рамках зобов'язання з надання кредиту він буде виданий позичальнику, то комісійні платежі за надання кредиту визнаються рівномірно протягом строку дії зобов'язання з надання кредиту.

Договір з клієнтом, результатом якого є визнання фінансового інструмента в окремій фінансовій звітності Банку, може частково відноситися до сфери застосування МСФЗ 9 і частково - до сфери застосування МСФЗ 15. У цьому випадку Банк спочатку застосовує МСФЗ 9, щоб відокремити й оцінити ту частину договору, яка відноситься до сфери застосування МСФЗ 9, а потім застосовує МСФЗ 15 до решти цього договору.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані. Інші комісійні доходи, включаючи комісію за обслуговування рахунків, винагороду за послуги з управління інвестиціями, інші комісійні винагороди, визнаються по мірі надання відповідних послуг.

Комісійні в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній), які Банк отримує після завершення відповідної операції, визнаються після завершення зазначеної операції.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Банку та його дочірнього підприємства є валюта економічного середовища, в якому працює Банк та його дочірнє підприємство. Функціональною валютою та валютою подання є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи і зобов'язання перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у фінансовому результаті. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій, в тому числі інвестицій до капіталу. Вплив змін обмінного курсу на справедливу вартість інструментів капіталу обліковується як частина прибутку або збитку від змін справедливої вартості.

Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2020 року, гривень	31 грудня 2019 року, гривень
1 долар США	28,2746	23,6862
1 євро	34,7396	26,4220
1 польський злотий	7,6348	6,1943
1 російський рубль	0,3782	0,3816

Взаємозалік. Фінансові активи та зобов'язання згортаються і в окремому звіті про фінансовий стан відображається чиста величина тільки в тих випадках, коли існує законодавчо встановлене право зробити взаємозалік відображених сум, а також намір або зробити взаємозалік, або одночасно реалізувати актив і врегулювати зобов'язання. Право на взаємозалік, що розглядається 1) не повинно залежати від можливих майбутніх подій і 2) повинно мати юридичну можливість здійснення при наступних обставинах: (а) в ході здійснення звичайної фінансово-господарської діяльності, (б) при невиконанні зобов'язання по платежах (подія дефолту) і (в) у разі неплатоспроможності або банкрутства.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати на виплати працівникам. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Банку. Банк не має юридичного чи умовного зобов'язання сплачувати пенсійні чи інші платежі, окрім платежів по державній системі соціального страхування.

Звітність за сегментами. Звітність за сегментами складається у відповідності до внутрішньої звітності, яка надається керівництву, що виконує роль органу, відповідального за прийняття операційних рішень. Сегменти, доходи, фінансові результати й активи яких перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Географічні сегменти Банку показані у цій окремій фінансовій звітності окремо виходячи з резидентності контрагента. Резидентність та фактичне місце діяльності контрагентів в більшості випадків співпадають.

Подання статей окремого звіту про фінансовий стан в порядку ліквідності. У Банку немає чітко визначеного операційного циклу, і тому Банк не представляє окремо короткострокові та довгострокові активи і зобов'язання в окремому звіті про фінансовий стан. Замість цього активи та зобов'язання представлені в порядку ліквідності. У таблиці, поданій нижче, представлена інформація по кожному рядку окремого звіту про фінансовий стан, в якій об'єднані суми, залежно від контрактних строків відшкодування або погашення.

	31 грудня 2020 року			31 грудня 2019 року		
	Суми до погашення/повернення згідно контрактів		Всього	Суми до погашення/повернення згідно контрактів		Всього
	протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду		протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду	
<i>У тисячах гривень</i>						
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	4 201 484	-	4 201 484	2 923 310	-	2 923 310
Заборгованість інших банків	30 764	-	30 764	7 438	-	7 438
Кредити та аванси клієнтам	5 731 848	7 550 181	13 282 029	5 341 340	6 342 743	11 684 083
Інвестиційні цінні папери	3 783 968	2 403 261	6 187 229	1 844 430	1 228 150	3 072 580
Передоплата з поточного податку на прибуток	20	-	20	84	-	84
Відстрочений актив з податку на прибуток	-	43 004	43 004	-	32 560	32 560
Інвестиційна нерухомість	-	14 054	14 054	-	28 506	28 506
Нематеріальні активи	-	176 188	176 188	-	137 341	137 341
Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання	-	1 007 493	1 007 493	-	1 070 912	1 070 912
Інші фінансові активи	153 702	-	153 702	70 042	-	70 042
Інші активи	132 163	-	132 163	108 871	50	108 921
Всього активи	14 033 949	11 194 181	25 228 130	10 295 515	8 840 262	19 135 777
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	539 280	2 300 000	2 839 280	1 612 017	-	1 612 017
Кошти клієнтів	17 913 504	406 261	18 319 765	13 827 072	134 473	13 961 545
Кошти інших фінансових організацій	115 580	-	115 580	60 762	216 229	276 991
Випущені боргові цінні папери	384 810	-	384 810	29 592	249 878	279 470
Зобов'язання з поточного податку на прибуток	33 784	-	33 784	36 148	-	36 148
Інші фінансові зобов'язання	139 268	107 260	246 528	159 838	80 245	240 083
Інші нефінансові зобов'язання	166 801	-	166 801	143 238	-	143 238
Всього зобов'язання	19 293 027	2 813 521	22 106 548	15 868 667	680 825	16 549 492

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Перехід на нові або переглянуті стандарти та зміни

Банк вперше застосував деякі стандарти і поправки, які набрали чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати. Банк не застосовував достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 - «Визначення бізнесу»

У поправках до МСФЗ (IFRS) 3 пояснюється, що, для того щоб вважатися бізнесом, інтегрована сукупність видів діяльності та активів повинна включати як мінімум внесок і принципово вагомий процес, які разом значною мірою можуть сприяти створенню віддачі. При цьому пояснюється, що бізнес не обов'язково повинен включати всі внески та процеси, необхідні для створення віддачі. Дані поправки не вплинули на окрему фінансову звітність Банку, але можуть бути застосовні в майбутньому, якщо Банк проведе операцію по об'єднанню бізнесів.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IAS) 39 - «Реформа базової процентної ставки»

Поправки до МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» передбачають ряд звільнень, які застосовуються до всіх відносин хеджування, на які реформа базової процентної ставки безпосередньо впливає. Реформа базової процентної ставки впливає на відносини хеджування, якщо в результаті її застосування виникають невизначеності щодо термінів виникнення та/або величини грошових потоків, що базуються на базовій процентній ставці, за об'єктом хеджування або за інструментом хеджування. Дані поправки не вплинули на окрему фінансову звітність Банку, оскільки у неї відсутні відносини хеджування, що базуються на процентних ставках.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 і МСФЗ (IAS) 8 - «Визначення суттєвості»

Поправки пропонують нове визначення суттєвості, згідно з яким «інформація є суттєвою, якщо можна обґрунтовано очікувати, що її пропуск, спотворення або маскуваність вплинуть на рішення основних користувачів фінансової звітності загального призначення, які прийняті ними на основі даної фінансової звітності, що надає фінансову інформацію про конкретну організацію, яка звітує».

У поправках пояснюється, що суттєвість буде залежати від характеру або кількісної важливості інформації (взятої окремо або в сукупності з іншою інформацією) в контексті фінансової звітності, що розглядається в цілому. Спотворення інформації є суттєвим, якщо можна обґрунтовано очікувати, що це вплине на рішення основних користувачів фінансової звітності. Дані поправки не вплинули на окрему фінансову звітність Банку, і очікується, що в майбутньому вплив також буде відсутній.

«Концептуальні основи подання фінансових звітів», випущені 29 березня 2018 року

Концептуальні основи не є стандартом, і жодне з положень Концептуальних основ не має переважної сили над будь-яким положенням або вимогою стандарту. Цілі Концептуальних основ полягають в наступному: сприяти Раді з МСФЗ в розробці стандартів; сприяти тим, хто готує фінансові звіти, в розробці положень облікової політики, коли жоден з стандартів не регулює певну операцію або іншу подію; і сприяти всім сторонам в розумінні та інтерпретації стандартів. Даний документ вплине на організації, які розробляють свою облікову політику відповідно до положень Концептуальних основ.

Переглянута редакція Концептуальних основ містить кілька нових концепцій, оновлені визначення активів і зобов'язань і критерії для їх визнання, а також пояснює деякі суттєві положення. Перегляд даного документа не вплинув на окрему фінансову звітність Банку.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 16 - «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19»

28 травня 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» - «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19». Дана поправка передбачає звільнення для орендарів від застосування вимог МСФЗ (IFRS) 16 в частині обліку модифікацій договорів оренди в разі поступок з оренди, які виникають в якості прямого наслідку пандемії COVID-19. Як спрощення практичного характеру орендар може прийняти рішення не аналізувати, чи є поступка з оренди, надана орендодавцем у зв'язку з пандемією COVID-19, модифікацією договору оренди. Орендар, який приймає таке рішення, повинен враховувати будь-які зміни орендних платежів, обумовлені поступкою з оренди, пов'язаної з пандемією COVID-19, аналогічно тому, як це зміна відображалась б в обліку відповідно до МСФЗ (IFRS) 16, якщо б воно не було модифікацією договору оренди.

Дана поправка застосовується до річних звітних періодів, що починаються 1 червня 2020 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Дана поправка не вплинула на окрему фінансову звітність Банку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові облікові положення

Нижче наводяться нові стандарти, поправки та роз'яснення, які були випущені, але ще не набули чинності на дату випуску фінансової звітності Банку. Банк має намір застосувати ці стандарти, поправки і роз'яснення, у разі необхідності, з дати набуття їх чинності.

МСФЗ (IFRS) 17 "Страхові контракти"

В травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування», новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання та оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 набуде чинності, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 "Страхові контракти", який був випущений в 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестраховування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Існують декілька винятків зі сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи всі доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- певні модифікації для договорів страхування з умовами прямої участі (метод змінної винагороди);
- спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

МСФЗ (IFRS) 17 набуває чинності щодо звітних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати, при цьому необхідно надати порівняльну інформацію. Допускається дострокове застосування за умови, що організація також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IFRS) 15 на дату першого застосування МСФЗ (IFRS) 17 або до неї. Даний стандарт не застосовний до Банку.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 - «Класифікація зобов'язань як короткострокових або довгострокових»

У січні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСФЗ (IAS) 1, в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових. У поправках пояснюються наступне:

- що розуміється під правом відкласти врегулювання зобов'язань;
- право відкласти врегулювання зобов'язань повинно існувати на кінець звітного періоду;
- на класифікацію зобов'язань не впливає ймовірність того, що організація виконає своє право відкласти врегулювання зобов'язання;
- умови зобов'язання не впливатимуть на його класифікацію, тільки якщо похідний інструмент, який входить в конвертоване зобов'язання, сам по собі є інструментом власного капіталу.

Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, і застосовуються ретроспективно. На даний момент Банк аналізує можливий вплив цих поправок на поточну класифікацію зобов'язань.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 - «Посилання на Концептуальні основи»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесів» - «Посилання на концептуальні основи». Мета даних поправок –замінити посилання на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності», випущену в 1989 році, на посилання на «Концептуальні основи подання фінансових звітів», випущені в березні 2018 року, без внесення значних змін у вимоги стандарту.

Рада також додала виключення з принципу визнання в МСФЗ (IFRS) 3, щоб уникнути виникнення потенційних прибутків або збитків «2-го дня», для зобов'язань і умовних зобов'язань, які б відносились до сфери застосування МСФЗ (IAS) 37 або Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Обов'язкові платежі», якби вони виникали в рамках окремих операцій.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

В той же час Рада вирішила роз'яснити існуючі вимоги МСФЗ (IFRS) 3 щодо умовних активів, на які заміна посилань на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності» не вплине.

Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, і застосовуються перспективно.

Поправки до МСФЗ (IAS) 16 - «Основні засоби: надходження до використання за призначенням»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила документ «Основні засоби: надходження до використання за призначенням», який забороняє організаціям віднімати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від продажу виробів, вироблених в процесі доставки цього об'єкта до місця розташування та приведення його у стан, який необхідний для його експлуатації відповідно до вимог керівництва. Замість цього організація визнає надходження від продажу таких виробів, а також вартість виробництва цих виробів в прибутку чи збитку.

Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, і повинні застосовуватися ретроспективно до тих об'єктів основних засобів, які стали доступними для використання на дату початку (або після неї) самого раннього з представлених в фінансовій звітності періоду, в якому організація вперше застосовує дані поправки.

Очікується, що дані поправки суттєво не вплинуть на Банк.

Поправки до МСФЗ (IAS) 37 - «Обтяжливі контракти - витрати на виконання договору»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 37, в яких роз'яснюється, які витрати організація повинна враховувати при оцінці того, чи є договір обтяжливим або збитковим.

Поправки передбачають застосування підходу, який базується на «витратах, безпосередньо пов'язаних з договором». Витрати, безпосередньо пов'язані з договором на надання товарів або послуг, включають як додаткові витрати на виконання цього договору, так і розподілені витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Загальні і адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з договором і, отже, виключаються, окрім випадків, коли вони явно підлягають відшкодуванню контрагентом за договором.

Дані поправки вступають в силу для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Банк буде застосовувати дані поправки до договорів, за якими ще не виконані всі обов'язки на дату початку річного звітного періоду, в якому вперше застосовуються дані поправки.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» - дочірня організація, вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Відповідно до даної поправки дочірня організація, яка вирішує застосувати пункт D16 (а) МСФЗ (IFRS) 1, має право оцінювати накопичені курсові різниці з використанням сум, відображених у фінансовій звітності материнського підприємства, виходячи з дати переходу материнського підприємства на МСФЗ. Дана поправка також може бути застосована до асоційованих організацій та спільних підприємств, які вирішують застосовувати пункт D16 (а) МСФЗ (IFRS) 1.

Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» в разі припинення визнання фінансових зобов'язань

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 9. В поправці пояснюються суми комісійної винагороди, які організація враховує при оцінці того, чи суттєво відрізняються умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання від умов первісного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між певним кредитором і позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачену або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Організація повинна застосовувати дану поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Банк застосує цю поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому вперше застосовується дана поправка.

Очікується, що дана поправка суттєво не вплине на Банк.

Поправка до МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство» - оподаткування при оцінці справедливої вартості

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство». Дана поправка виключає вимогу в пункті 22 МСФЗ (IAS) 41 про те, що організації не включають до розрахунку грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням, при оцінці справедливої вартості активів, що належать до сфери застосування МСФЗ (IAS) 41.

Організація повинна застосовувати дану поправку перспективно щодо оцінки справедливої вартості на дату початку (або після неї) першого річного звітного періоду, починається 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Очікується, що дана поправка суттєво не вплине на Банк.

4 Основні облікові оцінки та професійні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються в окремій фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань. Розрахунки та судження постійно переглядаються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються в окремій фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань, включають:

- **Класифікація фінансових активів:** оцінка бізнес-моделі, в рамках якої утримуються фінансові активи, і оцінка того, чи передбачають договірні умови фінансового активу виплату виключно основної суми і відсотків на непогашений залишок основної суми – Примітка 3 (Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: бізнес-модель і Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: характеристика грошових потоків).
- **Очікувані кредитні збитки (знецінення) фінансових інструментів:** оцінка того, чи відбулося значне зростання кредитного ризику за активом з моменту його первісного визнання, та включення прогнозованої інформації в оцінку очікуваних кредитних збитків – Примітки 3 (Оцінка очікуваних кредитних збитків).
- **Заходи щодо надання підтримки клієнтам.** Ситуація з поширенням коронавірусу COVID-19, через карантинні обмеження та високий рівень невизначеності, мала неістотний вплив на платоспроможність позичальників Банку. Відповідно до рекомендацій Національного банку, у 2020 році усі сегменти позичальників – фізичних і юридичних осіб, які постраждали від карантинних обмежень в Україні та світі могли скористатись програмами «кредитних канікул». Так, позичальники, могли за особистим обґрунтованим зверненням, отримати відтермінування у сплаті частини основного платежу чи відсотків.

«Кредитними канікулами» в основному скористались позичальники фізичні особи, сегменту споживчого кредитування. Частка заборгованості по клієнтах, що скористались відповідними можливостями, є неістотною по відношенню до загального кредитного портфеля Банку. Банк не відзначає істотного погіршення якості кредитного портфелю у зв'язку із карантинними заходами, разом з цим розуміючи, що на поточний момент немає можливості визначити у повній мірі наслідки впливу ситуації з COVID-19 на майбутню платоспроможність та кредитну активність клієнтів. Банки і надалі очікують погіршення якості кредитних портфелів, відповідно Банком було проведено актуалізацію коефіцієнтів PD та RR.

4 Основні облікові оцінки та професійні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

- **Оцінка власних приміщень.** Як зазначено в Примітці 3, власні будівлі підлягають регулярній переоцінці. Така переоцінка була здійснена на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. Основу оцінки складає метод порівняння аналогів. При проведенні оцінки застосовувались певні судження, зокрема для визначення подібних приміщень, при визначенні вартості за методом порівняння цін продажу.

Власні будівлі були переоцінені за ринковою вартістю станом на 31 грудня 2019 року. Оцінка була проведена порівняльним методом внутрішнім оцінювачем, який має відповідну професійну кваліфікацію та досвід проведення оцінки основних засобів аналогічного розташування та категорії. Для кожного об'єкта нерухомості були відібрані відповідні об'єкти для порівняння на основі наступних критеріїв: місце розташування, тип, стан і розмір. Коригування були застосовані до ціни, що становить пропозицію, а не реальну суму угоди (коригування на торг), розташування, розмір, поверх і стан та інші коригування. Коригування на торг застосовуються внутрішнім оцінювачем, як правило, в діапазоні від 10% до 15%. Інші коригування, що застосовувалися внутрішнім оцінювачем, як правило, перебували в діапазоні від 10% до 15%. Оцінювач використовував виключно порівняльний метод для оцінки всіх об'єктів основних засобів.

Зміна таких припущень може вплинути на справедливу вартість активів. У разі якщо ціна квадратного метра відрізнятиметься на 10%, справедлива вартість будівель збільшилась/ зменшилась би на 30 696 тисяч гривень (у 2019 році – на 31 018 тисяч гривень).

- **Визначення терміну оренди.** Банк враховує усі наявні факти та обставини, які призводять до виникнення економічного стимулу для виконання опціону на продовження оренди або невиконання опціону на припинення оренди. Банк визначає загальний термін оренди з урахування опціонів на продовження терміну оренди та припинення більш тривалих термінів оренди. Там, де це можливо, Банк прагне включити опціони на продовження в нові договори оренди, щоб забезпечити операційну гнучкість. На дату початку оренди Банк оцінює, чи є обґрунтованою впевненість в застосуванні опціонів. В результаті, термін оренди для більшості об'єктів оренди знаходиться в межах 2-7 років.

5 Грошові кошти та їх еквіваленти

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Грошові кошти у касі	649 423	563 204
Залишок на кореспондентському рахунку в НБУ	324 022	621 498
Кореспондентські рахунки в інших банках	2 028 206	1 287 912
Депозитні сертифікати Національного банку України	1 200 298	450 831
Резерв під очікувані кредитні збитки	(465)	(135)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	4 201 484	2 923 310

Банк дотримувався встановлених вимог щодо обов'язкового резерву станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року.

Станом на 31 грудня 2020 року грошові кошти Банку та їх еквіваленти для цілей складання окремого звіту про рух грошових коштів дорівнювали 4 201 484 тисячі гривень (на 31 грудня 2019 року – 2 923 310 тисяч гривень).

Аналіз процентних ставок грошових коштів та їх еквівалентів наведений в Примітці 29. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 35.

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів, визначена на підставі рейтингу рейтингової агенції Moody's, є такою:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Залишок на кореспондентському рахунку в НБУ	324 022	621 498
Депозитні сертифікати НБУ	1 200 298	450 831
Кореспондентські рахунки в інших банках:		
- Рейтинг Аа1 – Аа3	424 770	929 743
- Рейтинг А1 - А3	1 510 615	309 844
- Рейтинг Ваа1 - Ваа3	30 166	16 841
- Рейтинг Ва1 - Ва3	-	5 073
- Без рейтингу	62 655	26 411
Резерв під очікувані кредитні збитки	(465)	(135)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, не враховуючи готівкові грошові кошти	3 552 061	2 360 106

Станом на 31 грудня 2020 року Банк мав концентрацію залишків коштів на поточних рахунках в інших кредитних установах у розмірі 1 824 564 тисяч гривень від трьох найбільших банків з кредитним рейтингом «інвестиційний клас» (на 31 грудня 2019 року – 1 051 959 тисяч гривень).

Нижче подано аналіз зміни очікуваних кредитних збитків:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2020 рік	2019 рік
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня		135	162
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	284	(22)
Вплив зміни валютних курсів		46	(5)
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня		465	135

6 Заборгованість інших банків

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Гарантійні депозити	30 829	4 517
Міжбанківські кредити	-	3 025
Резерв під очікувані кредитні збитки	(65)	(104)
Всього заборгованості інших банків	30 764	7 438

До складу гарантійних депозитів входять кошти, що розміщені, в основному, як гарантійні депозити за картковими розрахунками та переказами коштів, а також документарні операції. Міжбанківські кредити - це короткострокові кредити іншим банкам із початковим строком погашення більше ніж 90 днів.

Заборгованість інших банків є незабезпеченою. Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року. Цей аналіз базується на рейтингах, присвоєних міжнародною кредитною рейтинговою агенцією Moody's.

<i>У тисячах гривень</i>	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
<i>Активи, за якими визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців - Стадія 1</i>			
- Рейтинг А1 - А3		23 235	23 235
- без рейтингу	-	7 594	7 594
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців	-	(65)	(65)
Всього заборгованості інших банків	-	30 764	30 764

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
<i>Активи, за якими визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців - Стадія 1</i>			
- без рейтингу	3 025	4 517	7 542
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців	(66)	(38)	(104)
Всього заборгованості інших банків	2 959	4 479	7 438

Нижче подано аналіз зміни очікуваних кредитних збитків протягом 2020 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2020 року - стадія 1		66	38	104
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	(41)	27	(14)
Активи, визнання яких було припинено протягом періоду	23	(25)	-	(25)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2020 року - стадія 1		-	65	65

Нижче подано аналіз зміни очікуваних кредитних збитків протягом 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2019 року - стадія 1		132	30	162
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	(618)	-	(618)
Активи, визнання яких було припинено протягом періоду	23	(270)	-	(270)
Нові активи, визнані протягом періоду	23	822	8	830
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2019 року - стадія 1		66	38	104

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу заборгованості інших банків подано у Примітці 32. Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 29.

7 Кредити та аванси клієнтам

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Кредити юридичним особам	7 669 499	6 573 536
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	2 946 302	2 952 955
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 846 526	1 262 629
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	1 666 190	1 557 486
Резерв під очікувані кредитні збитки	(846 488)	(662 523)
Всього кредитів та авансів клієнтам	13 282 029	11 684 083

Протягом 2020 року в сумі резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам відбулися такі зміни:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року		172 704	39 802	402 170	47 847	662 523
Збільшення, пов'язане з створенням активів протягом року	23	125 431	56	523	-	126 010
Чиста зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	23	(67 675)	179 759	68 154	6 008	186 246
Списання за рахунок резервів та продажу кредитів**		-	(30)	(175 852)	(84 059)	(259 941)
Коригування процентних доходів за знеціненими кредитами		(54)	(64)	58 840	5 973	64 695
Вплив зміни валютних курсів		6 873	334	34 812	-	42 019
Інші зміни, в тому числі переведення до стадій:		(17 236)	(170 569)	187 757	24 984	24 936
- зі стадії 1		(28 740)	26 212	2 528	-	-
- зі стадії 2		10 686	(200 419)	189 733	-	-
- зі стадії 3		807	3 636	(4 443)	-	-
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2020 року		220 043	49 288	576 404	753	846 488

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за кредитами, виданими протягом 2020 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати видачі до кінця року, а також за кредитами, виданими до 2020 року, які залишалися в портфелі на 31 грудня 2020 року, та кредитами визнання яких було припинено протягом року. Таблиця вище відображає акумульований вплив змін рівня очікуваних кредитних збитків, в тому числі якщо протягом року за кредитом кілька разів визнавалося значне зростання кредитного ризику, що спричиняло переведення між стадіями, з подальшим його зниженням та навпаки.

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року кредити, що видані в 2020 році та залишилися на балансі станом на 31 грудня 2020 року, склали 7 238 698 тисяч гривень (51% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2020 року), у тому числі кредити юридичним особам – 4 265 295 тисяч гривень (30 % кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2020 року), з яких 70% кредитів мають початковий строк погашення до 2 років та у зв'язку із короткостроковим характером, дні прострочення боргу є найважливішим критерієм значного підвищення кредитного ризику для таких кредитів. Кредитна якість корпоративних кредитів та авансів клієнтам підвищується, тому видачі нових кредитів перевищують виплати заборгованості за раніше виданими кредитами. Станом на 31 грудня 2020 року було повністю погашено 4 019 015 тисяч гривень (або 32%) кредитів та авансів клієнтам, що залишалися на балансі Банку станом на 1 січня 2020 року, в т.ч. кредити в Стадії 1 – 3 713 320 тисяч гривень (резерв за такими кредитами на 1 січня 2020 року становив 52 286 тисяч гривень).

Протягом 2020 року Банк здійснив уступку прав вимоги кредитної заборгованості клієнтів в сумі 5 802 тисяч гривень (протягом 2019 року - 117 166 тисяч гривень), чиста балансова вартість становила 3 446 тисяч гривень (2019 рік - 29 805 тисяч гривень).

Протягом 2019 року в сумі резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтів відбулися такі зміни:

	Прим.	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року		169 392	31 819	356 128	17 766	575 105
Збільшення, пов'язане з створенням активів протягом року	23	166 717	352	1 329	-	168 398
Чиста зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	(146 909)	142 002	(37 719)	3 557	(39 069)
Списання за рахунок резервів та продажу кредитів		(85)	(213)	(92 824)	(1 684)	(94 806)
Коригування процентних доходів за знеціненими кредитами		(104)	-	53 485	28 208	81 589
Вплив зміни валютних курсів		(3 013)	(300)	(25 381)	-	(28 694)
Інші зміни, в тому числі переведення до стадій:		(13 294)	(133 858)	147 152	-	-
- зі стадії 1		(19 047)	18 314	733	-	-
- зі стадії 2		5 143	(154 259)	149 116	-	-
- зі стадії 3		610	2 087	(2 697)	-	-
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2019 року		172 704	39 802	402 170	47 847	662 523

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за кредитами, виданими протягом 2019 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати видачі до кінця року, а також за кредитами, виданими до 2019 року, які залишалися в портфелі на 31 грудня 2019 року та кредитами, визнання яких було припинено протягом року. Таблиця вище відображає акумульований вплив змін рівня очікуваних кредитних збитків, в тому числі якщо протягом року за кредитом кілька разів визнавалося значне зростання кредитного ризику, що спричиняло переведення між стадіями, з подальшим його зниженням та навпаки.

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 року кредити, що видані в 2019 році та залишилися на балансі станом на 31 грудня 2019 року, склали 6 930 624 тисячі гривень (56% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2019 року), у тому числі кредити юридичним особам - 3 794 173 тисячі гривень (31% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2019 року), з яких 73% кредитів мають початковий строк погашення до 2 років та у зв'язку із короткостроковим характером, дні прострочення боргу є найважливішим критерієм значного підвищення кредитного ризику для таких кредитів. Кредитна якість корпоративних кредитів та авансів клієнтам підвищується, тому видачі нових кредитів перевищують виплати заборгованості за раніше виданими кредитами. Станом на 31 грудня 2019 року було повністю погашено 3 187 636 тисяч гривень (або 31%) кредитів та авансів клієнтам, що залишалися на балансі Банку станом на 1 січня 2019 року, в т.ч. кредити в Стадії 1 – 3 127 925 тисяч гривень (резерв за такими кредитами на 1 січня 2019 року становив 55 676 тисяч гривень).

Не погашена сума кредитів, які були списані протягом 2020 року, але залишаються предметом примусових заходів становить 120 300 тисяч гривень (у 2019 році - 16 449 тисяч гривень).

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки є такою:

У тисячах гривень	31 грудня 2020 року		31 грудня 2019 року	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	6 459 018	46	5 773 070	47
Сільське господарство та харчова промисловість	2 754 998	20	2 336 827	19
Торгівля	1 992 063	14	1 680 535	14
Виробництво	1 688 213	12	1 506 057	12
Інші послуги	612 341	4	546 690	4
Нерухомість та будівництво	274 403	2	211 943	2
Транспортна галузь	213 690	2	153 137	1
Гірничодобувна промисловість	56 296	-	40 805	-
Санаторії та курорти	4 484	-	4 220	-
Готелі	2 644	-	1 358	-
Спорт та послуги відпочинку	158	-	398	-
Фінансові послуги	-	-	212	-
Інше	70 209	-	91 354	1
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	14 128 517	100	12 346 606	100

Станом на 31 грудня 2020 року валова балансова вартість кредитів та авансів клієнтів 10 найбільших позичальників Банку становила 1 091 719 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 741 156 тисяч гривень) або 8% від кредитного портфелю до очікуваних кредитних збитків (на 31 грудня 2019 року - 6% від кредитного портфелю до очікуваних кредитних збитків).

Станом на 31 грудня 2020 року заборгованість за кредитами та авансами клієнтам у сумі 291 737 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 317 765 тисяч гривень) була забезпечена депозитами у сумі 347 200 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 368 141 тисяч гривень). Див. Примітку 14 та Примітку 29.

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Кредити юридичним особам					
- не прострочені	7 239 301	12 936	86 435	-	7 338 672
- прострочені менше ніж 30 днів	8 679	290	1 229	-	10 198
- прострочені від 30 до 90 днів	1 967	29 575	73 788	-	105 330
- прострочені від 91 до 180 днів	-	4	19 219	-	19 223
- прострочені від 181 до 360 днів	-	6	100 322	-	100 328
- прострочені більше 360 днів	-	-	95 748	-	95 748
- резерв під очікувані кредитні збитки	(110 850)	(11 095)	(190 199)	-	(312 144)
Всього балансова вартість кредитів юридичним особам	7 139 097	31 716	186 542	-	7 357 355
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі					
- не прострочені	2 619 981	12 106	26 020	-	2 658 107
- прострочені менше ніж 30 днів	73 826	3 776	7 136	-	84 738
- прострочені від 30 до 90 днів	7 482	33 488	13 672	-	54 642
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	50 375	-	50 375
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	53 644	-	53 644
- прострочені більше 360 днів	-	-	44 796	-	44 796
- резерв під очікувані кредитні збитки	(36 152)	(13 742)	(100 618)	-	(150 512)
Всього балансова вартість кредитів фізичним особам на автомобілі	2 665 137	35 628	95 025	-	2 795 790
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити					
- не прострочені	1 733 034	13 396	27 283	-	1 773 713
- прострочені менше ніж 30 днів	-	-	-	-	-
- прострочені від 30 до 90 днів	5 898	4 683	5 239	-	15 820
- прострочені від 91 до 180 днів	-	770	13 701	-	14 471
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	17 120	-	17 120
- прострочені більше 360 днів	-	-	25 402	-	25 402
- резерв під очікувані кредитні збитки	(22 582)	(2 494)	(39 508)	-	(64 584)
Всього балансова вартість іпотечні кредити фізичним особам	1 716 350	16 355	49 237	-	1 781 942
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити					
- не прострочені	1 214 735	15 078	48 410	222	1 278 445
- прострочені менше ніж 30 днів	70 903	4 461	9 831	2	85 197
- прострочені від 30 до 90 днів	8 810	44 517	17 762	62	71 151
- прострочені від 91 до 180 днів	-	193	39 223	44	39 460
- прострочені від 181 до 360 днів	-	32	99 729	113	99 874
- прострочені більше 360 днів	-	12	91 253	798	92 063
- резерв під очікувані кредитні збитки	(50 459)	(21 957)	(246 079)	(753)	(319 248)
Всього балансова вартість інших споживчих кредитів фізичним особам	1 243 989	42 336	60 129	488	1 346 942
Всього кредитів та авансів клієнтам	12 764 573	126 035	390 933	488	13 282 029

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Кредити юридичним особам					
- не прострочені	6 121 410	10 078	83 745	-	6 215 233
- прострочені менше ніж 30 днів	73 255	6 221	5 879	-	85 355
- прострочені від 30 до 90 днів	-	14 643	30 733	-	45 376
- прострочені від 91 до 180 днів	-	150	73 059	-	73 209
- прострочені від 181 до 360 днів	-	206	25 156	-	25 362
- прострочені більше 360 днів	-	-	129 001	-	129 001
- резерв під очікувані кредитні збитки	(46 563)	(4 472)	(191 479)	-	(242 514)
Всього балансова вартість кредитів юридичним особам	6 148 102	26 826	156 094	-	6 331 022
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі					
- не прострочені	2 728 160	753	13 540	-	2 742 453
- прострочені менше ніж 30 днів	68 756	-	3 545	-	72 301
- прострочені від 30 до 90 днів	1 065	29 741	5 929	-	36 735
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	26 575	-	26 575
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	28 973	-	28 973
- прострочені більше 360 днів	-	-	45 918	-	45 918
- резерв під очікувані кредитні збитки	(29 725)	(12 115)	(69 257)	-	(111 097)
Всього балансова вартість кредитів фізичним особам на автомобілі	2 768 256	18 379	55 223	-	2 841 858
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити					
- не прострочені	1 149 803	17 711	21 221	-	1 188 735
- прострочені менше ніж 30 днів	5 640	-	786	-	6 426
- прострочені від 30 до 90 днів	-	8 661	5 497	-	14 158
- прострочені від 91 до 180 днів	-	23	9 963	-	9 986
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	17 153	-	17 153
- прострочені більше 360 днів	-	-	26 171	-	26 171
- резерв під очікувані кредитні збитки	(19 740)	(4 828)	(41 718)	-	(66 286)
Всього балансова вартість іпотечні кредити фізичним особам	1 135 703	21 567	39 073	-	1 196 343
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити					
- не прострочені	1 323 956	504	7 495	791	1 332 746
- прострочені менше ніж 30 днів	52 595	-	1 959	50	54 604
- прострочені від 30 до 90 днів	421	26 234	3 744	95	30 494
- прострочені від 91 до 180 днів	-	449	27 743	227	28 419
- прострочені від 181 до 360 днів	-	72	48 339	341	48 752
- прострочені більше 360 днів	-	4	14 368	48 099	62 471
- резерв під очікувані кредитні збитки	(76 676)	(18 387)	(99 716)	(47 847)	(242 626)
Всього балансова вартість інших споживчих кредитів фізичним особам	1 300 296	8 876	3 932	1 756	1 314 860
Всього кредитів та авансів клієнтам	11 352 357	75 648	254 322	1 756	11 684 083

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Банк класифікує кредити та аванси клієнтам за кредитною якістю на підставі фінансового стану боржника та стану обслуговування заборгованості.

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2020 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі	Іпотечні кредити	Споживчі кредити	Всього
Незабезпечені кредити	804 102	204 105	4 621	1 663 647	2 676 475
Кредити, забезпечені:					
- грошовими депозитами	291 737	-	-	-	291 737
- об'єктами житлової нерухомості	184 982	442	1 739 158	333	1 924 915
- іншими об'єктами нерухомості	2 661 356	-	68 578	-	2 729 934
- іншими активами	3 727 322	2 741 755	34 169	2 210	6 505 456
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	7 669 499	2 946 302	1 846 526	1 666 190	14 128 517

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі	Іпотечні кредити	Споживчі кредити	Всього
Незабезпечені кредити	744 124	263 904	19 798	1 553 287	2 581 113
Кредити, забезпечені:					
- грошовими депозитами	317 765	-	-	-	317 765
- об'єктами житлової нерухомості	134 394	-	1 161 378	344	1 296 116
- іншими об'єктами нерухомості	2 241 696	-	57 364	-	2 299 060
- іншими активами	3 135 557	2 689 051	24 089	3 855	5 852 552
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	6 573 536	2 952 955	1 262 629	1 557 486	12 346 606

Інформація про заставу включає дебіторську заборгованість за фінансовою орендою, а саме, станом на 31 грудня 2020 року в сумах кредитів, забезпечених іншими активами, включена заборгованість за фінансовою орендою юридичних осіб в сумі 1 061 985 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року - 722 246 тисяч гривень) та 14 143 тисяч гривень - фізичних осіб (кредити на автомобілі) (на 31 грудня 2019 року - 9 353 тисяч гривень), в сумах кредитів, забезпечених депозитами, включає заборгованість за фінансовою орендою юридичних осіб в сумі 2 900 тисяч гривень.

Станом на 31 грудня 2020 року іпотечні кредити на загальну суму 58 633 тисяч гривень є валютними іпотечними кредитами, що підлягають особливим вимогам українського законодавства щодо стягнення застави (2019: 59 460 тисяч гривень).

Інші активи в основному включають обладнання, інше рухоме майно та майнові права на майбутнє нерухоме майно. В наведеній вище інформації вказана балансова заборгованість по кредиту чи вартість прийнятого забезпечення станом на 31 грудня в залежності від того, яка з цих сум виявиться меншою; залишок суми включається до складу незабезпечених кредитів. Балансова сума кредитів розподілена на основі ліквідності активів, прийнятих до забезпечення по кредиту.

Фінансовий вплив забезпечення представлено шляхом окремого розкриття його вартості для (i) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту перевищують його балансову вартість (активи з надлишковим забезпеченням) та (ii) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту дорівнює їх балансовій вартості, або забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту менші їх (активи з недостатнім забезпеченням). Поданий нижче аналіз здійснений лише для кредитів, знецінення за якими визначається на індивідуальній основі.

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Вплив забезпечення за індивідуально знеціненими кредитами станом на 31 грудня 2020 року:

	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації
<i>У тисячах гривень</i>				
Кредити юридичним особам	112 629	132 815	66 072	50 053
Іпотечні кредити	1 229	1 975	22 853	14 221
Споживчі кредити	-	-	-	-
Кредити на автомобілі	-	-	3 812	3 055
Всього	113 858	134 790	92 737	67 329

Вплив забезпечення за індивідуально знеціненими кредитами станом на 31 грудня 2019 року:

	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації
<i>У тисячах гривень</i>				
Кредити юридичним особам	105 044	147 998	44 987	30 648
Іпотечні кредити	656	1 538	20 736	12 413
Споживчі кредити	-	-	-	-
Кредити на автомобілі	2 165	3 242	788	581
Всього	107 865	152 778	66 511	43 642

Стосовно решти кредитів, по яких не були виявлені індивідуальні ознаки зменшення корисності, справедлива вартість застави оцінюється на момент її отримання та в подальшому постійно коригується один раз в рік з врахуванням змін вартості відповідно до значних змін ринкових показників ціни у випадку нерухомості або застави інших активів, згідно з політикою або процедурами Банку.

Справедлива вартість забезпечення – це сума, на яку можна обміняти актив під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах, із врахуванням дисконтування в часі, необхідному на її стягнення та реалізацію. Дана вартість враховує можливі витрати, що пов'язані із примусовим поверненням заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет застави: судові витрати, витрати на реалізацію застави та інші витрати від примусового повернення заборгованості шляхом звернення стягнення на заставне майно.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості враховує актуальні експертні висновки проведені суб'єктом оціночної діяльності у відповідності до укладених договорів або оцінювачем майна - працівником Банку, що має кваліфікаційне свідоцтво оцінювача, які не є пов'язаними з Банком особами (афілійованими, спорідненими, асоційованими), відповідно до законодавства.

Політика та процедури Банку щодо кредитного ризику викладені у Примітці 29. Максимальний рівень кредитного ризику представляє балансова вартість кредитів та авансів на відповідну звітну дату.

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Далі представлено опис застави та інших засобів підвищення якості кредитів та авансів.

Банк приймає такі основні види забезпечення:

- сектор кредитування фізичних осіб – іпотека житла та автомобілі;
- сектор кредитування юридичних осіб та промислові компанії – застава корпоративного майна такого як приміщення, акції, дебіторська заборгованість, гарантії третіх осіб;
- сектор комерційної нерухомості – застава нерухомості, під яку отримують фінансування.

Хоча застава може бути важливим фактором зниження кредитного ризику, політика Банку передбачає надання кредитів виходячи, перш за все, з платоспроможності клієнта, а не з вартості запропонованого забезпечення. Залежно від стану клієнта та виду банківського продукту кредити можуть надаватись без забезпечення.

До складу кредитів включено дебіторську заборгованість за фінансовою орендою. Далі в таблиці наведено узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 31 грудня 2020 року:

<i>у тисячах гривень</i>	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
<i>Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою</i>			
- до 1 року	736 535	636 930	99 605
- від 1 до 5 років	526 488	448 279	78 209
- понад 5 років	174	171	3
Мінус: очікувані кредитні збитки	(30 033)	(30 033)	-
Разом після вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	1 233 164	1 055 347	177 817

Нижче подано узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 31 грудня 2019 року:

<i>у тисячах гривень</i>	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
<i>Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою</i>			
- до 1 року	457 951	380 849	77 102
- від 1 до 5 років	447 778	354 508	93 270
- понад 5 років	1 282	849	433
Мінус: очікувані кредитні збитки	(12 167)	(12 167)	-
Разом після вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	894 844	724 039	170 805

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 32. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 29. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 35.

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Модифіковані фінансові активи

Нижче у таблиці подано інформацію щодо фінансових активів, які були модифіковані, коли величина резерву під збитки за ними була оцінена у сумі, що дорівнювала величині очікуваних кредитних збитків протягом всього строку фінансового активу.

У тисячах гривень	2020 рік	2019 рік
Фінансові активи, модифіковані протягом періоду		
Амортизаційна вартість до модифікації	69 382	100 297
Чистий збиток від модифікації	(1 233)	(643)
Фінансові активи, модифіковані з моменту первісного визнання		
Валова балансова вартість на 31 грудня для фінансових активів, за якими резерв під збитки був змінений протягом періоду і став оцінюватися в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців	6 533	-

8 Інвестиційні цінні папери

У тисячах гривень	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід		
Державні облігації України	5 897 526	2 716 749
Акції компаній	10	10
Всього інвестиційних цінних паперів, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	5 897 536	2 716 759
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю		
Державні облігації України	290 847	362 224
Облігації компаній	-	23 261
Резерв під очікувані кредитні збитки	(1 154)	(29 664)
Всього інвестиційних цінних паперів, що оцінюються за амортизованою собівартістю	289 693	355 821
Всього інвестиційних цінних паперів	6 187 229	3 072 580

Станом на 31 грудня 2020 року суверенний рейтинг України присвоєний рейтинговою агенцією Standard & Poor's був встановлений на рівні В (31 грудня 2019 року: В).

Банк надав у заставу за отриманим кредитом від Фонду розвитку підприємництва облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 108 463 тисячі гривень, справедлива вартість облігацій наданих як забезпечення станом на 31 грудня 2020 становить 128 951 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року - 113 695 тисячі гривень) (Примітка 15).

8 Інвестиційні цінні папери (продовження)

Нижче подано суму зміни очікуваних кредитних збитків за інвестиційними цінними паперами за 2020 рік:

	Прим.	Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	Всього
<i>У тисячах гривень</i>				
Державні облігації України				
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2020 року - стадія 1		32 107	6 403	38 510
Погашення та продаж активів протягом періоду	23	(12 637)	(570)	(13 207)
Збільшення, пов'язане з придбанням активів протягом періоду	23	98 695	-	98 695
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	23	(36 705)	(5 742)	(42 447)
Вплив зміни валютних курсів		6 474	1 063	7 537
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2020 року - стадія 1		87 934	1 154	89 088
Облігації компаній				
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 1 січня 2020 року - стадія 3		-	23 261	23 261
Списання за рахунок резервів		-	(23 261)	(23 261)
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 31 грудня 2020 року - стадія 3		-	-	-
Разом резерви під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2020 року		87 934	1 154	89 088

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за інвестиційними цінними паперами, придбаними протягом 2020 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати придбання до кінця року, а також за інвестиційними цінними паперами, придбаними до 2020 року, які залишалися в портфелі на 31 грудня 2020 року.

Протягом 2020 року Банк придбав 6 341 418 тисяч гривень інвестиційних цінних паперів (2019 рік - 5 976 114 тисяч гривень), в результаті чого резерви під очікувані кредитні збитки збільшилися на 98 695 тисяч гривень (2019 рік - на 85 371 тисяч гривень). Протягом 2020 року Банк продав та отримав погашення інвестиційних цінних паперів на суму 3 705 843 тисяч гривень (2019 рік - 6 279 347 тисяч гривень), що разом зі змінами кредитного ризику за період для придбаних, погашених та проданих цінних паперів мало результатом зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 55 654 тисячі гривень (2019 рік - 113 830 тисяч гривень).

8 Інвестиційні цінні папери (продовження)

Нижче подано суму зміни очікуваних кредитних збитків за інвестиційними цінними паперами за 2019 рік:

	Прим.	Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	Інвестиційні цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	Всього
<i>У тисячах гривень</i>				
Державні облігації України				
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2019 року - стадія 1		52 208	23 074	75 282
Погашення та продаж активів протягом періоду	23	(22 433)	(2 864)	(25 297)
Збільшення, пов'язане з придбанням активів протягом періоду	23	78 143	7 228	85 371
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	(70 377)	(18 156)	(88 533)
Вплив зміни валютних курсів		(5 434)	(2 879)	(8 313)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2019 року - стадія 1		32 107	6 403	38 510
Облігації компанії				
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 1 січня 2019 року - Стадія 3		-	23 261	23 261
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 31 грудня 2019 року - Стадія 3		-	23 261	23 261
Разом резерви під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2019 року		32 107	29 664	61 771

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за інвестиційними цінними паперами, придбаними протягом 2019 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати придбання до кінця року, а також за інвестиційними цінними паперами, придбаними до 2019 року, які залишалися в портфелі на 31 грудня 2019 року.

9 Інвестиційна нерухомість

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2020 рік	2019 рік
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 1 січня		28 506	22 170
Переведення з нерухомості зайнятої Банком	10	1 847	-
Переведення до нерухомості зайнятої Банком	10	(16 716)	-
Зміна справедливої вартості		417	6 336
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 31 грудня		14 054	28 506

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року інвестиційна нерухомість включає комерційні приміщення, що утримуються Банком з метою отримання орендного доходу, переведені з категорії приміщення та вдосконалення орендованого майна.

Інформація про дохід від операційної оренди наведена у Примітці 24.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Банку станом на 31 грудня 2020 року та на 31 грудня 2019 року була визначена на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. В основу оцінки була покладена ринкова вартість активів.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Банку класифікується до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості станом на 31 грудня 2020 та 2019 років (Примітка 32).

10 Основні засоби та нематеріальні активи

Рух основних засобів та активів у формі права користування представлений таким чином:

	Приміщення та вдосконалення орендованого майна	Комп'ютери та обладнання	Системи безпеки, автомобілі та інше устаткування	Активи у формі права користування		Всього
				Приміщення та вдосконалення орендованого майна	Комп'ютери та обладнання	
<i>У тисячах гривень</i>						
Первісна вартість						
На 1 січня 2019 року	378 891	565 809	364 649	103 981	315	1 413 645
Надходження	52 935	99 163	58 174	96 317	4 270	310 859
Вибуття	(2 666)	(8 040)	(22 919)	(755)	-	(34 380)
Переоцінка	(49 087)	-	-	-	-	(49 087)
Переведення до іншої категорії	-	-	(30)	-	-	(30)
На 31 грудня 2019 року	380 073	656 932	399 874	199 543	4 585	1 641 007
Надходження	25 849	49 386	48 076	65 169	-	188 480
Вибуття	(11 393)	(8 379)	(15 673)	(55 380)	(4 585)	(95 410)
Переведення до іншої категорії	14 869	-	(25)	-	-	14 844
На 31 грудня 2020 року	409 398	697 939	432 252	209 332	-	1 748 921
Накопичена амортизація						
На 1 січня 2019 року	62 462	225 064	150 710	-	-	438 236
Амортизаційні відрахування	17 939	70 842	58 351	50 056	764	197 952
Вибуття	(2 196)	(8 046)	(13 189)	(131)	-	(23 562)
Переоцінка	(42 531)	-	-	-	-	(42 531)
На 31 грудня 2019 року	35 674	287 860	195 872	49 925	764	570 095
Амортизаційні відрахування	23 786	69 867	58 810	83 195	286	235 944
Вибуття	(2 241)	(8 363)	(11 724)	(41 233)	(1 050)	(64 611)
На 31 грудня 2020 року	57 219	349 364	242 958	91 887	-	741 428
Чиста балансова вартість						
На 31 грудня 2019 року	344 399	369 072	204 002	149 618	3 821	1 070 912
На 31 грудня 2020 року	352 179	348 575	189 294	117 445	-	1 007 493

Активи у формі права користування, що відносяться до орендованих об'єктів нерухомості, які не відповідають визначенню інвестиційної нерухомості, представлені як основні засоби.

Зміни у нематеріальних активах представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2019 рік
Первісна вартість		
На 1 січня	318 397	267 183
Надходження	119 369	86 348
Вибуття	(48)	(35 134)
На 31 грудня	437 718	318 397
Накопичена амортизація		
На 1 січня	181 056	163 863
Амортизаційні відрахування	80 474	52 327
Вибуття	-	(35 134)
На 31 грудня	261 530	181 056
Чиста балансова вартість		
На 31 грудня	176 188	137 341

10 Основні засоби та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року первісна вартість повністю амортизованого обладнання, яке до цього часу використовується, становить 201 642 тисячі гривень (на 31 грудня 2019 року – 169 274 тисяч гривень), а первісна вартість повністю амортизованих нематеріальних активів, які до цього часу використовуються – 92 700 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 46 436 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року Банк не має: основних засобів, стосовно яких є передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження; основних засобів та нематеріальних активів оформлених у заставу. Однак існують обмеження прав власності щодо ліцензій на комп'ютерне програмне забезпечення, яке використовується Банком.

Переоцінку об'єктів власних приміщень станом на 31 грудня 2020 року не проводили, так як їх залишкова вартість на річну дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої вартості відповідно до висновків оцінювачів.

Оцінка була проведена порівняльним методом внутрішнім оцінювачем, який має відповідну професійну кваліфікацію та досвід проведення оцінки основних засобів аналогічного розташування та категорії. Для кожного об'єкта нерухомості були відібрані відповідні об'єкти для порівняння на основі наступних критеріїв: місце розташування, тип, стан і розмір. Коригування були застосовані до ціни, що становить пропозицію, а не реальну суму угоди (коригування на торг), розташування, розмір, поверх і стан та інші коригування. Коригування на торг застосовуються внутрішнім оцінювачем, як правило, в діапазоні від 10% до 15%. Інші коригування, що застосовувалися внутрішнім оцінювачем, як правило, перебували в діапазоні від 10% до 15%. Оцінювач використовував виключно порівняльний метод для оцінки всіх об'єктів основних засобів.

Справедлива вартість будівель Банку класифікується до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості.

У випадку якщо б активи були відображені за вартістю придбання за вирахуванням амортизації, балансова вартість приміщень станом на 31 грудня 2020 року становила би 198 853 тисячі гривень (на 31 грудня 2019 року – 210 238 тисяч гривень).

Оренда

Зміни у зобов'язанні за договорами оренди представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2020 рік	2019 рік
Залишок на 1 січня		153 415	108 581
<i>Зміни в результаті руху коштів від фінансової діяльності:</i>			
Виплата за зобов'язаннями за договорами оренди - основна сума		(73 098)	(51 073)
Усього змін в результаті руху коштів від фінансової діяльності		(73 098)	(51 073)
Вплив змін курсів обміну валют		(1 314)	691
<i>Інші зміни:</i>			
Надходження нових договорів оренди		37 408	94 370
Інші зміни		7 517	(558)
Процентні витрати	21	21 391	22 406
Проценти сплачені		(21 607)	(21 002)
Усього інших змін, пов'язаних із зобов'язаннями		44 709	95 216
Залишок на 31 грудня	17	123 712	153 415

Дохід від переданого в оренду майна, визнаний Банком протягом 2020 року, становив 3 674 тисячі гривень (2019: 4 562 тисячі гривень) (Примітка 24).

11 Інші фінансові активи

У тисячах гривень	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	94 198	22 719
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше	44 110	34 583
Комісійні доходи до отримання	17 983	13 886
Активи за валютними своп-контрактами	-	1 024
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2 589)	(2 170)
Всього інших фінансових активів	153 702	70 042

Нижче поданий аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки інших фінансових активів протягом 2020 року:

	Прим.	Комісійні доходи до отримання (Стадія 2,3)	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше (Стадія 3)	Всього
<i>У тисячах гривень</i>				
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2020 року		1 885	285	2 170
Чиста зміна резерву під збитки протягом року	23	2 503	1 147	3 650
Суми, списані протягом року як безнадійні		(2 249)	(1 010)	(3 259)
Курсові різниці		-	28	28
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2020 року		2 139	450	2 589

Нижче поданий аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки інших фінансових активів протягом 2019 року:

	Прим.	Комісійні доходи до отримання (Стадія 2,3)	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою (Стадія 3)	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше (Стадія 3)	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2019 року		1 916	3 404	356	5 676
Чиста зміна резерву під збитки протягом року	23	211	(6)	17	222
Суми, списані протягом року як безнадійні		(242)	(3 398)	(31)	(3 671)
Курсові різниці		-	-	(57)	(57)
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2019 року		1 885	-	285	2 170

Сума резерву під очікувані кредитні збитки за комісійними доходами, що не є знеціненими станом на 31 грудня 2020 року складає 66 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року - 104 тисячі гривень).

Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками станом на 31 грудня 2020 року в сумі 43 660 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року - 34 298 тисяч гривень) та дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками в сумі 94 198 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року - 22 719 тисяч гривень) представлені транзитними рахунками по переказах та платіжних картках, що підлягають клірингу наступного робочого дня, та за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не проводиться.

11 Інші фінансові активи (продовження)

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

	Комісійні доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за розрахунками з клієнтами та банками та інше	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Всього
<i>У тисячах гривень</i>				
Активи, за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не здійснюється	-	43 660	94 198	137 858
Прострочені, але не знецінені інші фінансові активи, очікувані кредитні збитки за якими оцінюються за весь строк дії (Стадія 2)				
- не прострочені	7 666	-	-	7 666
- із затримкою платежу до 30 днів	41	-	-	41
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	2 448	-	-	2 448
Кредитно-знецінені інші фінансові активи (Стадія 3)				
- не прострочені	-	450	-	450
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	488	-	-	488
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	1 200	-	-	1 200
- із затримкою платежу більше 360 днів	6 140	-	-	6 140
Всього кредитно-знецінених інших фінансових активів (загальна сума)	7 828	450	-	8 278
За мінусом резерву під очікувані кредитні збитки	(2 139)	(450)	-	(2 589)
Всього інших фінансових активів	15 844	43 660	94 198	153 702

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

	Комісійні доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за розрахунками з клієнтами та банками та інше	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи, за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не здійснюється	-	34 298	22 719	1 024	58 041
Прострочені, але не знецінені інші фінансові активи, очікувані кредитні збитки за якими оцінюються за весь строк дії (Стадія 2)					
- не прострочені	6 352	-	-	-	6 352
- із затримкою платежу до 30 днів	48	-	-	-	48
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	757	-	-	-	757
Кредитно-знецінені інші фінансові активи (Стадія 3)					
- не прострочені	-	285	-	-	285
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	566	-	-	-	566
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	1 215	-	-	-	1 215
- із затримкою платежу більше 360 днів	4 948	-	-	-	4 948
Всього кредитно-знецінених інших фінансових активів (загальна сума)	6 729	285	-	-	7 014
За мінусом резерву під очікувані кредитні збитки	(1 885)	(285)	-	-	(2 170)
Всього інших фінансових активів	12 001	34 298	22 719	1 024	70 042

11 Інші фінансові активи (продовження)

Основними чинниками, які Банк бере до уваги при розгляді питання про знецінення дебіторської заборгованості, є її прострочений статус. На підставі цього Банк підготував представлений вище аналіз за термінами затримки платежу дебіторської заборгованості, яка в індивідуальному порядку визначена як знецінена. Інша дебіторська заборгованість загалом не має забезпечення.

Інформація про операції з пов'язаними сторонами представлена в Примітці 35.

12 Інші нефінансові активи

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Передплата за товари та незавершене будівництво	33 577	31 550
Передплачені витрати	60 364	37 604
Товарно-матеріальні запаси	15 138	19 948
Передплата за послуги	10 938	16 662
Передплата з податків, крім податку на прибуток	9 684	1 499
Заставне майно, що перейшло у власність Банку та активи на продаж	2 433	1 612
Дебіторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку та інше	29	46
Всього інших нефінансових активів	132 163	108 921

13 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Кореспондентські рахунки та рахунки «овернайт» інших банків	535 233	1 132 354
Кредити, що отримані від Національного банку України, шляхом рефінансування	2 300 000	-
Строкові депозити та кредити від інших банків	-	475 497
Кошти в розрахунках за операціями ескроу	4 047	4 166
Всього заборгованості перед іншими банками	2 839 280	1 612 017

Станом на 31 грудня 2020 року кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків включають 91 210 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 44 447 тисяч гривень) залишків по рахунках РКО BP S.A.

У 2020 році Банк отримав від Національного банку України кредит рефінансування у розмірі 2 300 000 тисяч гривень. Банк надав у заставу за отриманим кредитом облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 2 456 740 тисяч гривень, справедлива вартість облігацій наданих як забезпечення станом на 31 грудня 2020 становить 2 526 462 тисяч гривень.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу заборгованості перед іншими банками подано у Примітці 32. Аналіз заборгованості перед іншими банками за процентними ставками наведено в Примітці 29. Інформацію про залишки за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 35.

14 Кошти клієнтів

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Юридичні особи		
- Поточні/розрахункові рахунки	8 132 064	5 209 472
- Строкові депозити	2 448 576	2 185 877
Фізичні особи		
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	3 676 230	2 324 267
- Строкові депозити	4 062 895	4 241 929
Всього коштів клієнтів	18 319 765	13 961 545

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік		2019 рік	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	7 739 125	42	6 566 196	47
Інші послуги	2 586 401	14	1 599 782	11
Виробництво	2 330 332	13	1 346 979	10
Торгівля	1 575 078	9	1 140 416	8
Фінансові послуги	1 117 894	6	1 199 312	9
Нерухомість	963 436	5	674 778	5
Сільське господарство	636 841	4	310 601	2
Транспорт та зв'язок	365 012	2	208 612	1
Інше	1 005 646	5	914 869	7
Всього коштів клієнтів	18 319 765	100	13 961 545	100

Станом на 31 грудня 2020 року Банк мав 214 клієнтів (на 31 грудня 2019 року – 140 клієнтів) із залишками на рахунках понад 10 000 тисяч гривень кожний. Загальна сума коштів на рахунках цих клієнтів становила 6 493 638 тисяч гривень у еквіваленті (на 31 грудня 2019 року – 4 043 458 тисяч гривень), або 35% (на 31 грудня 2019 року - 29%) від загального обсягу коштів клієнтів.

Станом на 31 грудня 2020 року кошти клієнтів включають депозити у сумі 161 330 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 33 853 тисячі гривень), розміщені як забезпечення за гарантіями наданими. Див. Примітку 31.

Станом на 31 грудня 2020 року поточні рахунки фізичних осіб включають передоплати за кредитними угодами, термін сплати яких не настав, в сумі 140 555 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 64 769 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2020 року до складу коштів клієнтів входять депозити в сумі 347 200 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 368 141 тисяча гривень), що являють собою забезпечення наданих кредитів клієнтам у загальній сумі 291 737 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 317 765 тисяч гривень). Див. Примітку 7.

Інформацію про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 32. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 29. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 35.

15 Кошти інших фінансових організацій

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Фонд розвитку підприємництва	115 580	102 592
Європейський Фонд Південно-Східної Європи	-	174 399
Всього коштів інших фінансових організацій	115 580	276 991

У жовтні 2017 році Банк отримав кредит терміном на два роки від Фонду розвитку підприємництва у розмірі 100 000 тисяч гривень під ставку UIRD 3 міс. (UIRD - Ukrainian Index of Retail Deposit Rates), помножений на коефіцієнт 0.774. Кредит повернено у жовтні 2019 року.

15 Кошти інших фінансових організацій (продовження)

У жовтні 2019 року Банк отримав кредит терміном на два роки від Фонду розвитку підприємництва у розмірі 100 000 тисяч гривень під ставку UIRD 3 міс. (UIRD - Ukrainian Index of Retail Deposit Rates), помножений на коефіцієнт 0.774, що становить 6,45% станом на 31 грудня 2020 року. Відповідно до угоди, кошти спрямовуються на кредитування малих і середніх підприємств у рамках програми Фонду щодо підтримки малого та середнього бізнесу в Україні.

Банк надав у заставу за отриманим кредитом облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 108 463 тисячі гривень. Станом на 31 грудня 2019 року справедлива вартість облігацій, наданих як забезпечення, становить 128 951 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року - 113 695 тисячі гривень) (Примітка 8).

У липні 2018 року Європейський фонд Південно-східної Європи (The European Fund for Southeast Europe S.A., EFSE) розмістив у Банку депозит в сумі 54 889 тисяч гривень під ставку 14,5 % річних строком до липня 2020 року. У липні 2018 року Фонд придбав облігації Банку в сумі 250 000 тисяч гривень (Примітка 16).

У грудні 2019 року EFSE уклав договір на придбання облігацій Банку на суму 116 390 тисяч гривень. Набуття облігацій відбулося у січні 2020 року. Кошти спрямовані EFSE на придбання облігацій станом на кінець 2019 року відображені у складі коштів інших фінансових організацій.

Відповідно до укладених угод ці кошти спрямовуються на фінансування обігових та інвестиційних потреб мікро- і малих підприємств та підприємців – клієнтів Банку.

Нараховані процентні витрати протягом 2020 року склали 12 082 тисячі гривень (протягом 2019 року – 19 766 тисяч гривень), з них було сплачено 16 214 тисяч гривень (2019 рік - 19 860 тисяч гривень). Виплати по тілу у 2020 році склали 54 889 тисяч гривень (2019: 4 900 тисяч гривень).

Зміни в коштах інших фінансових організацій 2020 та 2019 роках представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2019 рік
Кошти інших фінансових організацій на 1 січня	276 991	160 511
Залучені протягом року	-	116 390
Повернені протягом року	(54 889)	-
Нараховані процентні витрати	12 082	19 369
Сплачені процентні витрати	(16 214)	(19 024)
Інші зміни	(102 390)	(255)
Кошти інших фінансових організацій на 31 грудня	115 580	276 991

Інформацію про справедливу вартість коштів інших фінансових організацій подано у Примітці 32.

16 Випущені боргові цінні папери

У листопаді 2017 року Банк розмістив облігації серії «А» загальною номінальною вартістю 250 000 тисяч гривень.

В липні 2018 року Банк розмістив облігації серії «В» загальною номінальною вартістю 250 000 тисяч гривень. Зазначена серія облігацій у повному обсязі була придбана Європейським фондом Південно-східної Європи (The European Fund for Southeast Europe S.A., SICAV-SIF).

Станом на дату випуску цієї окремої звітності облігації серії «А» включені у лістинг фондової біржі АТ "УКРАЇНСЬКА БІРЖА". Облігації обох серій допущені до обігу та включені до біржового списку ПрАТ «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА».

З початку 2020 року відбувся викуп облігацій серії «А» загальною кількістю 2 430 штук, загальною вартістю 2 445 тисяч гривень (2019: 43 014 штук, загальною вартістю 42 683 тисяч гривень). Банк може продати викуплені облігації в будь-який момент часу. У 2020 році розміщено викуплені облігації серії «А» у кількості 116 740 штук, загальною вартістю 118 966 тисяч гривень (2019: 16 664 штуки, загальною вартістю 16 770 тисяч гривень).

На 31 грудня 2020 року зобов'язання Банку за емітованими облігаціями у номінальній вартості склали 382 482 тисячі гривень (на 31 грудня 2019 року - 268 172 тисячі гривень).

Сума виплачених протягом 2020 року відсотків за емітованими облігаціями складає 67 845 тисяч гривень (за 2019 рік - 44 848 тисяч гривень).

Інформацію про справедливу вартість емітованих облігацій подано у Примітці 32.

17 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Зобов'язання за договорами оренди	10	123 712	153 415
Інші нараховані зобов'язання		71 364	57 870
Резерви під зобов'язання кредитного характеру	31	29 123	15 131
Кошти в розрахунках		21 728	13 204
Інше		601	463
Всього інших фінансових зобов'язань		246 528	240 083

Резерв під зобов'язання кредитного характеру представляє собою очікувані кредитні збитки, створені по фінансових зобов'язаннях Банку щодо надання кредитів та наданих Банком клієнтам гарантій. Інформацію про рух в резервах під зобов'язання кредитного характеру подано у Примітці 31.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу інших фінансових зобов'язань подано у Примітці 32.

18 Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Нараховані витрати на виплати працівникам	103 674	94 120
Кредиторська заборгованість з придбання активів	9 578	2 417
Доходи майбутніх періодів	14 871	15 298
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	15 150	12 862
Податки до сплати, крім податку на прибуток	15 411	10 521
Резерви за зобов'язаннями	8 117	7 998
Інше	-	22
Всього інших нефінансових зобов'язань	166 801	143 238

Рух резервів за зобов'язаннями наведено у Примітці 31.

19 Статутний капітал

<i>У тисячах гривень, крім кількості акцій</i>	Кількість випущених акцій	Номінальна сума	Всього
На 1 січня 2019 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969
На 31 грудня 2019 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969
На 31 грудня 2020 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969

Статутний капітал Банку складає 2 248 969 тисяч гривень (2019 рік – 2 248 969 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року загальна кількість випущених акцій, за якими зареєстровані звіти про результат розміщення, склала 224 896 946 916 простих акцій номінальною вартістю 0,01 гривні за акцію. Усі прості акції мають рівні права при голосуванні.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року усі прості акції були повністю сплачені та зареєстровані.

Далі подано інформацію про структуру акціонерів Банку:

Акціонер	2020 рік	2019 рік
PKO BP S.A.	100,00%	100,00%

20 Інший сукупний дохід, відображений в компонентах капіталу

Нижче наведено аналіз іншого сукупного доходу за окремими статтями кожного компоненту власних коштів:

<i>У тисячах гривень</i>	Резерви переоцінки цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерви переоцінки основних засобів	Всього
Рік, що закінчився 31 грудня 2019 року			
Інвестиційні цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6 805	-	6 805
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток	(3 198)	-	(3 198)
Переоцінка основних засобів	-	6 329	6 329
Всього інший сукупний дохід	3 607	6 329	9 936
Рік, що закінчився 31 грудня 2020 року			
Інвестиційні цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	7 747	-	7 747
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток	(3 779)	-	(3 779)
Переоцінка основних засобів	-	102	102
Всього інший сукупний дохід	3 968	102	4 070

21 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2019 рік
Процентні доходи		
Кредити та аванси фізичним особам	1 276 264	1 096 375
Кредити та аванси юридичним особам	847 109	927 575
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	253 893	194 141
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	23 113	42 401
Депозитні сертифікати Національного банку України	21 517	7 188
Заборгованість інших банків	1 796	11 598
Всього процентних доходів	2 423 692	2 279 278
Процентні витрати		
Кошти фізичних осіб	290 743	385 142
Кошти юридичних осіб	216 406	296 684
Випущені боргові цінні папери	56 663	46 155
Заборгованість перед Національним банком України	50 855	6 952
За договорами оренди	21 391	22 406
Заборгованість перед іншими банками	8 609	48 446
Інше	1	2
Всього процентних витрат	644 668	805 787
Чистий процентний дохід	1 779 024	1 473 491

Процентні доходи від знецінених фінансових активів в 2020 році становлять 15 238 тисяч гривень (в 2019 році - 32 611 тисяч гривень).

Інформація про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 35.

22 Комісійні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2019 рік
Комісійні доходи		
Розрахунково-касове обслуговування	483 153	471 800
Купівля та продаж іноземної валюти	108 073	103 426
За договорами-дорученнями з страховими компаніями	21 090	18 852
Гарантії надані та інші документарні операції	7 851	9 699
Інше	14 805	11 798
Всього комісійних доходів	634 972	615 575
Комісійні витрати		
Розрахунково-касове обслуговування	160 334	149 437
Операції з цінними паперами	628	517
Отримані гарантії та інші документарні операції	513	1 115
Кредитне обслуговування банків	407	-
Інше	42	60
Всього комісійних витрат	161 924	151 129
Чистий комісійний дохід	473 048	464 446

Інформацію про комісійні доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами наведено в Примітці 35.

23 Витрати на формування резервів за кредитними збитками

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2020 рік	2019 рік
Грошові кошти та їх еквіваленти	5	284	(22)
Заборгованість інших банків	6	(39)	(58)
Кредити та аванси клієнтам	7	302 039	118 607
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	8	49 353	(14 667)
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	8	(6 312)	(13 792)
Інші фінансові активи - комісійні доходи	11	2 503	211
Інші фінансові активи - грошові кошти, наявність яких не підтверджена	11	-	(6)
Інші фінансові активи - операції з клієнтами	11	1 147	17
Зобов'язання з надання гарантій та порук	31	(60)	832
Зобов'язання з надання кредиту	31	12 787	3 748
Витрати на формування резервів за кредитними збитками		361 702	94 870

В позиції за кредитами та авансами клієнтів за 2020 рік крім очікуваних кредитних збитків при первісному визнанні, припиненні визнання та інших змін їх рівня (див. Примітку 7) включено повернення кредитів списаних в попередніх періодах як безнадійні в сумі 10 217 тисяч гривень (за 2019 рік - 10 723 тисячі гривень таких повернень).

24 Інші операційні доходи

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2019 рік
Штрафи та пені отримані	18 358	15 240
Підтримка діяльності від компаній партнерів	9 866	8 962
Позитивний результат від продажу основних засобів	4 251	2 331
Дохід від модифікації лізингу	3 879	-
Дохід від оперативного лізингу	3 674	4 562
Позитивний результат по договорах оренди	3 498	2 800
Відшкодування судових витрат	2 512	410
Зарахування в доходи залишків за операціями, по яких минув термін давності	1 519	3 975
Дохід від переоцінки інвестиційної нерухомості	321	6 938
Дохід від компенсацій страхових організацій	118	162
Дохід від переоцінки основних засобів	103	429
Інше	2 184	639
Всього інших операційних доходів	50 283	46 448

25 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2019 рік
Заробітна плата, премії та інші витрати на персонал	519 459	441 247
Соціальні внески, нараховані на виплати працівникам	104 619	90 568
Всього витрат на виплати працівникам	624 078	531 815
Супровід програмного забезпечення	106 385	95 260
Ремонт та утримання приміщень та обладнання	60 261	62 744
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	58 931	50 208
Комунальні витрати	49 759	47 412
Зв'язок	42 405	35 704
Охоронні послуги	25 947	33 650
Професійні послуги	18 597	21 423
Витрати на юридичні послуги	13 420	9 664
Реклама та маркетинг	12 085	28 015
Податки, крім податку на прибуток	8 005	6 638
Витрати на системи кібербезпеки	7 391	-
Доброчинність	5 192	2 407
Витрати на оперативну оренду приміщень	4 119	18 627
Витрати на відрядження	3 042	10 359
Зменшення корисності та негативний результат від вибуття основних засобів	2 706	4 440
Витрати від модифікації лізингу	895	-
Інше	35 309	56 128
Всього адміністративних та інших операційних витрат	454 449	482 679

Банк не забезпечує працівникам інших окремих пенсій чи винагород у випадку припинення трудових відносин.

26 Податок на прибуток

(а) Компоненти витрат з податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

У тисячах гривень	2020 рік	2019 рік
Поточний податок	126 780	120 938
Відстрочений податок	(10 444)	(2 064)
Витрати з податку на прибуток	116 336	118 874

(б) Звірка сум податкових витрат і сум прибутку або збитку, помножених на відповідну ставку оподаткування

Доходи Банку оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18%. Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат наведена нижче.

У тисячах гривень	2020 рік	2019 рік
Прибуток до оподаткування	647 563	656 944
Теоретична сума податкових витрат за чинною ставкою податку (2020 рік – 18%; 2019 рік - 18%)	116 561	118 250
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- витрати, пов'язані з прощенням боргів та формуванням резервів, що не враховуються для цілей оподаткування	3 540	738
- інші витрати, що не враховуються для цілей оподаткування, в тому числі пов'язані з прощенням боргів	55	2 506
Вплив зміни облікової політики та інші зміни тимчасових різниць	(3 820)	(2 620)
Витрати з податку на прибуток за рік	116 336	118 874

(в) Аналіз відстрочених податків за видами тимчасових різниць

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансової звітності та їхньою податковою базою та впливає на перенесені податкові збитки. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць зазначено нижче.

У тисячах гривень	1 січня 2020 року	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	31 грудня 2020 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування			
Приміщення та обладнання	27 422	6 988	34 410
Резерви за зобов'язаннями та інші втрати	5 138	3 456	8 594
Чистий відстрочений податковий актив	32 560	10 444	43 004

26 Податок на прибуток (продовження)

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2019 року	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	31 грудня 2019 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування			
Приміщення та обладнання	23 964	3 458	27 422
Резерви за зобов'язаннями та інші втрати	6 532	(1 394)	5 138
Чистий відстрочений податковий актив	30 496	2 064	32 560

Визнаний відстрочений податковий актив являє собою суму податку на прибуток, яка може бути зарахована проти майбутніх податків на прибуток, і відображається в окремому звіті про фінансовий стан. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність використання відповідного податкового кредиту. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому бізнес-плані, який готує керівництво, та результатах його екстраполяції на майбутні періоди.

27 Чистий та скоригований прибуток на акцію

Банк склав консолідовану і окрему фінансову звітність на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року та за роки, що закінчилися на вказані дати, згідно з МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Чистий прибуток на одну акцію розрахований і розкритий на основі консолідованої фінансової звітності, складеної згідно з МСФЗ. Протягом звітного періоду у Банку не було фінансових інструментів із коригуючим ефектом. Отже, чистий прибуток на одну акцію дорівнює скоригованому чистому прибутку на одну акцію.

Прибуток на акцію розраховується наступним чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2019 рік
Прибуток за рік, що належить акціонерам - власникам простих акцій на основі консолідованого звіту	525 863	595 797
Середньозважена кількість простих акцій (тисяч штук)	224 896 947	224 896 947
Чистий та скоригований прибуток на акцію, що належить акціонерам Групи (у гривнях на акцію)	0,0023	0,0026

Операційні сегменти – це компоненти бізнесу, що здійснюють фінансово-господарську діяльність, яка дозволяє отримувати доходи чи передбачає понесення витрат, результати операційної діяльності яких регулярно аналізуються органом, відповідальним за прийняття операційних рішень (ОВПОР), і щодо яких наявна окрема фінансова інформація. ОВПОР – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють результати діяльності Банку. Функції ОВПОР виконуються Правлінням Банку.

(а) Опис продуктів та послуг, що є джерелом доходів звітних сегментів

Операції Банку організовані на основі трьох основних сегментів банківської діяльності:

- Послуги фізичним особам – цей бізнес-сегмент включає банківські послуги клієнтам-фізичним особам з відкриття та ведення поточних і ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, обслуговування кредитних та дебетових карток, споживчого та іпотечного кредитування, операції з валютою, здійснення переказів.
- Корпоративна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає послуги юридичним особам, зокрема щодо прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування.
- Казначейська та інвестиційна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами, операції на ринках капіталу, операції з іноземною валютою і банкнотами.

(б) Фактори, що використовуються керівництвом для визначення звітних сегментів

Сегменти Банку представляють собою стратегічні бізнес-підрозділи, орієнтовані на різних клієнтів. Управління ними проводиться окремо, оскільки кожному бізнес-підрозділу необхідні свої маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

(в) Оцінка прибутків та збитків, активів та зобов'язань операційних сегментів

Правління Банку аналізує фінансову інформацію, підготовлену на базі даних бухгалтерського обліку, що відповідають вимогам Національного банку України та МСФЗ.

Для сегментного аналізу застосовано наступні підходи:

- (i) ресурси перерозподіляються між сегментами з використанням внутрішніх процентних ставок, визначених казначейством. Ці ставки визначаються на основі базових ринкових процентних ставок, договірних строків погашення кредитів та фактичних термінів погашення залишків на рахунках клієнтів, що впливають з досвіду;
- (ii) податок на прибуток та деякі інші статті не розподіляються на сегменти.

Для прийняття операційних рішень здійснюється оцінка результатів діяльності сегментів на основі суми прибутку до оподаткування.

Звіти містять інформацію про трансферні (внутрішні) результати діяльності основних сегментів. Трансферний результат розраховується як різниця трансферних доходів та трансферних витрат кожного сегменту, обчислених за трансферними цінами, що встановлюються в розрізі основних валют та строкових груп. Для сегментів роздрібного та корпоративного бізнесу трансферні доходи формуються, як розрахункові доходи від продажу сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності залучених ресурсів за трансферними цінами залучення ресурсів, трансферні витрати формуються як розрахункові витрати на купівлю в сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності ресурсів за трансферними цінами розміщення ресурсів.

Розрахунок трансфертних цін та трансфертних доходів/витрат здійснюється відповідно до «Методики визначення та застосування трансфертної ціни ресурсів у АТ «КРЕДОБАНК», затвердженої рішенням Правління Банку (№ 292 від 11 березня 2019 року).

28 Сегментний аналіз (продовження)

(г) Інформація про прибутки чи збитки, активи та зобов'язання звітних сегментів

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року:

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи звітних сегментів	5 929 266	7 408 423	10 427 534	1 462 907	25 228 130
Зобов'язання звітних сегментів	7 747 351	10 678 691	3 286 104	394 402	22 106 548
Капітальні витрати	-	-	-	242 680	242 680

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
2020 рік						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	1 276 264	847 109	300 319	-	-	2 423 692
- Комісійні доходи	280 859	326 356	1 475	26 282	-	634 972
- Інші операційні доходи	25 038	3 004	15	22 226	-	50 283
Результат від операцій з торгівлі іноземною валютою	10 797	-	69 095	-	-	79 892
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	6 577	-	-	6 577
Результат від припинення визнання інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	3 774	-	-	3 774
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	504 581	511 038	1 412 335	-	(2 427 954)	-
Разом доходів	2 097 539	1 687 507	1 793 590	48 508	(2 427 954)	3 199 190
Процентні витрати	(1 092 873)	(826 611)	(1 131 747)	(21 391)	2 427 954	(644 668)
Витрати на формування резервів за кредитними збитками	(203 170)	(99 405)	(43 286)	(15 841)	-	(361 702)
Резерв на покриття втрат	-	-	-	(1 348)	-	(1 348)
Результат від припинення визнання фінансових активів, що обліковуються за амортизованою собівартістю	7 122	3 049	-	2 805	-	12 976
Комісійні витрати	(110 334)	(12 223)	(35 687)	(3 680)	-	(161 924)
Витрати на виплати працівникам, витрати на знос та амортизацію, адміністративні та інші операційні витрати	(665 820)	(599 947)	(126 587)	(2 607)	-	(1 394 961)
Результати сегмента	32 464	152 370	456 283	6 446	-	647 563
Витрати з податку на прибуток за рік						(116 336)
Прибуток за рік						531 227

28 Сегментний аналіз (продовження)

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року:

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи звітних сегментів	5 358 176	6 369 451	6 014 548	1 393 602	19 135 777
Зобов'язання звітних сегментів	6 648 042	7 458 996	2 061 874	380 580	16 549 492
Капітальні витрати	-	-	-	296 620	296 620

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
2019 рік						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	1 096 375	927 575	255 328	-	-	2 279 278
- Комісійні доходи	274 161	319 314	1 502	20 598	-	615 575
- Інші операційні доходи	18 333	4 143	-	23 972	-	46 448
Результат від операцій з торгівлі іноземною валютою	11 451	-	(16 103)	-	-	(4 652)
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	27 708	-	-	27 708
Результат від припинення визнання інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	3 198	-	-	3 198
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	695 975	711 249	1 508 211	-	(2 915 435)	-
Разом доходів	2 096 295	1 962 281	1 779 844	44 570	(2 915 435)	2 967 555
Процентні витрати	(1 173 414)	(1 016 622)	(1 508 780)	(22 406)	2 915 435	(805 787)
Витрати на формування резервів за кредитними збитками	(108 042)	(10 568)	28 539	(4 799)	-	(94 870)
Результат від припинення визнання фінансових активів, що обліковуються за амортизованою собівартістю	1 517	4 067	-	364	-	5 948
Комісійні витрати	(108 880)	(12 114)	(30 135)	-	-	(151 129)
Витрати на виплати працівникам, витрати на знос та амортизацію, адміністративні та інші операційні витрати	(669 059)	(508 897)	(87 293)	476	-	(1 264 773)
Результати сегмента	38 417	418 147	182 175	18 205	-	656 944
Витрати з податку на прибуток за рік						(118 874)
Прибуток за рік						538 070

28 Сегментний аналіз (продовження)

(д) Аналіз доходів за продуктами та послугами

Аналіз доходів Банку за продуктами та послугами надано в Примітці 21 (процентні доходи), Примітці 22 (комісійні доходи).

(е) Географічні сегменти

Україна представляє собою єдиний географічний сегмент через те, що більшість доходів та активів належить саме до цього сегменту. Банк не має значних доходів, що пов'язані з іншими сегментами і всі необоротні активи, інші, ніж фінансові інструменти, також пов'язані з Україною. Див. також географічний аналіз активів та зобов'язань Банку в Примітці 29.

(є) Найбільші клієнти

Банк не має клієнтів, доходи від яких перевищують 10% від загального обсягу доходів Банку.

29 **Управління фінансовими ризиками**

Функція управління ризиками в Банку здійснюється стосовно фінансових, операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний та товарний ризики), процентного ризику банківської книги, кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є обмеження можливих збитків в т. ч. через визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Банк наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Банку з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Максимальний рівень кредитного ризику Банку відображається в балансовій вартості фінансових активів в окремому звіті про фінансовий стан. Для гарантій та зобов'язань надати кредити максимальний рівень кредитного ризику дорівнює сумі зобов'язання (див. Примітку 31). Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття стратегічних рішень про рівень толерантності до кредитного ризику (апетиту на кредитний ризик), затвердження параметрів кредитування, опрацювання принципів і процесів оцінки кредитного ризику, впровадження та вдосконалення інструментів оцінки ризику, які дозволяють зберегти його рівень у межах, прийнятних для Банку, розвитку інформаційних інструментів, які автоматизують процес оцінки кредитного ризику та забезпечують відповідну якість і цілісність даних, які використовуються у цьому процесі, планування діяльності та наданні рекомендацій, отримання застави та за допомогою інших засобів зменшення кредитного ризику, як зазначено у Примітці 7.

Банк структурує рівні кредитного ризику, на який він наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику за видами кредитів. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються принаймні щороку або частіше.

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У Банку створені повноважні корпоративні органи, які відповідають за затвердження кредитних лімітів по окремих позичальниках:

- Наглядова Рада Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції понад 5,0 мільйонів доларів США та понад 6,25 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Правління Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 5,0 мільйонів доларів США та до 6,25 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Кредитний комітет Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 90 мільйонів гривень, Малий кредитний комітет Банку - до 15 мільйонів гривень, а Комітет Банку з питань управління непрацюючими активами - до 5 мільйонів доларів США. Засідання Кредитного комітету Банку та Малего кредитного комітету проводяться здебільшого двічі на тиждень, а Комітету Банку з питань управління непрацюючими активами здебільшого один раз на тиждень.
- Окремо надано повноваження на одноосібне прийняття нових кредитних рішень Заступникам Голови Правління Банку, директорам окремих департаментів Банку із максимальним лімітом до 1,5 мільйонів гривень.
- Директорам самостійних відділень надано ліміти повноважень на одноосібне прийняття нових кредитних рішень із максимальним лімітом до 0,1 мільйона гривень.

Кредитні заявки від менеджерів по роботі з клієнтами передаються до відповідного підрозділу, який здійснює кредитний аналіз і приймає рішення чи передає до відповідного кредитного комітету для затвердження кредитного ліміту, відповідно до компетенції. Також управління кредитним ризиком частково здійснюється шляхом одержання застави та корпоративних і особистих гарантій та порук.

Основою аналізу і оцінки кредитоспроможності клієнтів – юридичних осіб є визначення та встановлення внутрішнього рейтингу, яке проводиться з метою визначення ймовірності невиконання клієнтом кредитних зобов'язань та визнання статусу дефолт в межах 1 (одного) року. Визначення та встановлення внутрішнього рейтингу клієнтів є не лише інструментом для розгляду окремих кредитних пропозицій та підтримки процесу прийняття кредитних рішень, а також основою для забезпечення більш детального аналізу якості кредитного портфелю Банку.

Рейтингова шкала Банку включає 24 рейтингових категорій, позначених великими літерами (від А1 до Н3), в залежності від ризику невиконання клієнтом зобов'язань, та ймовірність дефолту для кожної рейтингової категорії (в %).

Контроль за впровадженням рейтингових моделей, їх своєчасний перегляд та актуалізацію здійснює Департамент кредитного ризику Банку.

Банк аналізує кредити за строками прострочення та у подальшому контролює прострочені залишки. Таким чином, керівництво вважає за доцільне надавати інформацію про строки прострочення та інші дані про кредитний ризик, як це описано у Примітках 6, 7, 8 та 11.

Банк організовує ефективний процес управління проблемними активами з дотриманням таких принципів:

- 1) економічна доцільність – визначені Банком заходи з управління проблемними активами є економічно та, якщо можливо, статистично обґрунтованими, а розрахунки Банку з урахуванням власного досвіду свідчать, що їх реалізація забезпечуватиме отримання Банком економічної вигоди вищої ніж витрати, що можуть бути понесені під час управління проблемними активами;
- 2) пріоритетність - Банк під час прийняття рішення щодо вибору варіанта врегулювання заборгованості боржника/контрагента, заходів, спрямованих на реалізацію стягнутого майна, надає перевагу варіанту/заходам, що забезпечують найбільшу чисту теперішню вартість очікуваних грошових потоків від активу;
- 3) своєчасність – виявлення на ранній стадії активів з ознаками потенційної проблемності та вживання своєчасних і адекватних заходів, спрямованих на зменшення розміру збитків Банку від проблемних активів;

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

4) структурованість – чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень під час управління проблемними активами між задіяними структурними підрозділами та працівниками Банку, встановлення належного взаємозв'язку між ними, визначення відповідальних осіб за належне забезпечення взаємодії між підрозділами Банку на всіх організаційних рівнях із застосуванням моделі трьох ліній захисту;

5) адекватність - відповідність організованого Банком процесу управління проблемними активами рівню, обсягу, структурі проблемних активів в Банку, динаміці їх змін, забезпечення пріоритетного спрямування Банком фінансових, часових та людських ресурсів на активи з найбільшою вартістю/найбільшою експозицією під ризиком та найбільшим розміром кредитного ризику;

6) усебічність та комплексність – процес управління проблемними активами є комплексною системою взаємопов'язаних процесів, які охоплюють повний життєвий цикл ПА та інтегровані із системою корпоративного управління та системою управління ризиками Банку;

7) ефективність – забезпечення скорочення рівня (у відсотках до відповідного обсягу активів) та обсягу проблемних активів (в абсолютних значеннях) з досягненням оптимального балансу між часом та обсягом повернення заборгованості за такими активами/обсягом надходжень від продажу/відступлення права вимоги за такими активами відповідно до Стратегії управління проблемними активами;

8) моніторинг – постійний контроль за досягненням цілей та виконанням завдань, що встановлені Стратегією управління проблемними активами та Оперативним планом реалізації Стратегії управління проблемними активами, ефективністю дій підрозділів та працівників Банку, ефективністю застосованих Банком інструментів врегулювання заборгованості та продажу стягнутого майна.

Банк організовує процес управління проблемними активами, який охоплює усі організаційні рівні Банку, визначає чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень між усіма його суб'єктами, а також їх відповідальність згідно з таким розподілом, забезпечує порядок їх взаємодії та звітування.

До відома колективних органів управління Банку щомісячно доводиться звіт про аналіз якості кредитного портфеля із детальним аналізом рівня кредитного ризику по кредитному портфелю в цілому та по напрямках кредитування.

Крім того, Банк дотримується системи внутрішніх лімітів концентрації, що складається з спрямованих довготривалих стратегій Банку в частині структури окремих сегментів кредитного портфеля та лімітів концентрації, встановлених для окремих секторів економіки.

З метою недопущення перевищення лімітів концентрації, вказані ліміти підлягають моніторингу (контролю). Моніторинг лімітів концентрації здійснюється щомісячно та щоквартально Департаментом кредитного ризику. Результати моніторингу підлягають презентації у складі управлінської звітності щодо ризиків Правлінню Банку та Наглядовій Раді.

Відповідно до вимог МСФЗ 9 Банк застосовує модель очікуваних збитків, яка передбачає своєчасне відображення погіршення або покращення кредитної якості фінансових інструментів з урахуванням наявної інформації та прогнозів на майбутнє. Розмір очікуваних збитків, що визнається шляхом формування оціночного резерву під знецінення, залежить від стану знецінення (погіршення кредитної якості) з моменту початкового визнання фінансового інструменту.

Процес оцінки розміру очікуваних збитків за МСФЗ 9 складається з наступних етапів:

1) аналіз рівня кредитного ризику на предмет наявності значного збільшення кредитного ризику або настання події дефолту з дати первісного визнання та віднесення до відповідної стадії знецінення;

2) обчислення суми очікуваних кредитних збитків (оціночного резерву під знецінення).

Оцінка розміру очікуваних збитків (розрахунок оціночного резерву) проводиться щомісячно, станом на перше число кожного місяця, наступного за звітним, а також на дату припинення визнання.

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

З метою оцінки розміру очікуваних збитків в Банку застосовуються 2 підходи:

1) оцінка розміру очікуваних збитків на індивідуальній основі – для індивідуально значних активних банківських операцій (на суму від 2 000 тис. грн. чи еквівалент у валюті згідно курсу НБУ на звітну дату), за якими визнано дефолт;

2) оцінка розміру очікуваних збитків на груповій основі – для індивідуально не значних активних банківських операцій та індивідуально значних активних операцій за якими не виявлено факту дефолту.

Для потреб оцінки очікуваних кредитних збитків фінансові інструменти, відповідно до вимог МСФЗ 9, класифікуються до однієї з трьох стадій знецінення, виходячи з того, наскільки суттєво змінився рівень кредитного ризику за фінансовим інструментом станом на звітну дату порівняно з датою його первісного визнання.

Рівні параметрів індивідуальної та групової оцінки знецінення PD, LGD, CCF, оцінюються не рідше, ніж один раз в рік, а при істотних змінах економічних умов, рівня дефолтів та інших кризових явищ в економіці в цілому та в галузях економічної діяльності, зміни в кредитній політиці Банку чи нормативних документах по управлінню кредитним ризиком Банку, проводиться оцінка параметрів на дату проведення оцінки знецінення кредитних операцій.

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів визначається як можливість збитків через невиконання контрактних зобов'язань іншою стороною фінансового інструменту. Банк застосовує таку ж саму кредитну політику щодо умовних зобов'язань, як і до балансових фінансових інструментів: встановлено процедури затвердження, контроль рівня ризику та процедури моніторингу.

Для запобігання критичних втрат внаслідок виникнення кредитного ризику, Банком здійснюється постійний контроль дотримання нормативних значень кредитного ризику, встановлених НБУ.

Станом на 31 грудня 2020 року норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), який визначається як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, до регулятивного капіталу банку, становив 7,42%, при нормативному значенні не більше 25% (значення нормативу станом на 31 грудня 2019 року становило 4,89%).

Станом на 31 грудня 2020 року норматив великих кредитних ризиків (Н8), який визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб до регулятивного капіталу банку, становив 0,00%, при нормативному значенні не більше 800% (значення нормативу станом на 31 грудня 2019 року становило 0,00%).

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ринковий ризик. Банк наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Наглядова Рада Банку та Правління Банку встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Банком, та контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється періодично). Банк наражається на валютний ризик у зв'язку з відкритими позиціями по різних валютах та банківських металах. Ці позиції розраховуються як різниця між активами та зобов'язаннями в однаковій валюті на звітну дату. Банк оцінює, контролює та встановлює ліміти для довгих та коротких відкритих валютних позицій, використовуючи українську гривню в якості базисної валюти. Для Банку ліміти за відкритими валютними позиціями встановлюються на рівні, визначеному нормативними вимогами НБУ, та розраховуються як співвідношення відкритої валютної позиції до регулятивного капіталу Банку. Дотримання цих лімітів контролює Департамент ринкового ризику та ризику ліквідності щодня. Департамент ринкового ризику та ризику ліквідності щотижня подає звіти Комітету з управління активами, пасивами та тарифами (КУАПІТ).

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Банку станом на звітну дату:

У тисячах гривень	на 31 грудня 2020 року				на 31 грудня 2019 року			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція
Долари США	5 384 725	5 362 231	(2 528)	19 966	4 253 120	4 299 072	71 059	25 107
Євро	2 889 189	2 885 900	-	3 289	2 142 004	2 139 298	-	2 706
Фунти стерлінгів	22 931	20 519	(2 345)	67	17 988	18 403	-	(415)
Російські рублі	13 153	9 735	(3 472)	(54)	7 580	7 598	-	(18)
Інше	225 005	229 909	8 322	3 418	165 376	164 782	-	594

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Нижче в таблиці показано зміну фінансового результату та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Банку, що використовувались на звітну дату, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2020 року		на 31 грудня 2019 року	
	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 10% (у 2019 році – зміцнення на 10%)	1 637	1 637	2 059	2 059
Послаблення долара США на 10% (у 2019 році – послаблення на 10%)	(1 637)	(1 637)	(2 059)	(2 059)
Зміцнення євро на 10% (у 2019 році – зміцнення на 10%)	270	270	222	222
Послаблення євро на 10% (у 2019 році – послаблення на 10%)	(270)	(270)	(222)	(222)
Зміцнення російського рубля на 10% (у 2019 році – зміцнення на 10%)	(4)	(4)	(1)	(1)
Послаблення російського рубля на 10% (у 2019 році – послаблення на 10%)	4	4	1	1
Зміцнення інших валют на 10% (у 2019 році – зміцнення на 10%)	286	286	15	15
Послаблення інших валют на 10% (у 2019 році – послаблення на 10%)	(286)	(286)	(15)	(15)

Ризик був розрахований лише для монетарних статей у валютах, інших ніж функціональна валюта Банку.

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Процентний ризик банківської книги. Банк наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін.

Нижче в таблиці подано потенційний вплив на прибуток Банку в горизонті 12 М у випадку збільшення/зменшення процентних ставок на фінансові інструменти, деномінованих в основних валютах:

	тип ставки фінансового інструменту	на 31 грудня 2020 року		на 31 грудня 2019 року	
		зміна ставок (б.п.)	вплив на фінансовий результат (тис.грн.)	зміна ставок (б.п.)	вплив на фінансовий результат (тис.грн.)
UAH	-змінювана	+200/-200	+117 116 / -117 116	+200/-200	+121 334 / -121 334
	-стала	+200/-200	-26 208 / +26 208	+200/-200	-53 670 / +53 670
USD	-змінювана	+200/-200	+4 876 / -4 876	+200/-200	+4 401 / -4 401
	-стала	+200/-200	+127 / -127	+200/-200	-2 693 / +2 693
EUR	-змінювана	+200/-200	+9 151 / -9 151	+200/-200	+2 551 / -2 551
	-стала	+200/-200	+26 515 / -26 515	+200/-200	+5 008 / -5 008

Нижче в таблиці подано потенційний вплив на прибуток Банку щодо інвестиційних цінних паперів, оцінених на FVOCI:

	на 31 грудня 2020 року		на 31 грудня 2019 року	
	зміна ставок (б.п.)	вплив на фінансовий результат (тис.грн.)	зміна ставок (б.п.)	вплив на фінансовий результат (тис.грн.)
UAH	+100/-100	-35 203 / +34 276	+100/-100	-846 / +846
USD	+100/-100	- 21 397 / +21 073	+100/-100	-16 542 / +16 542
EUR	+100/-100	-	+100/-100	-1 263 / +1 263

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані ефективні процентні ставки за процентними фінансовими інструментами станом на кінець відповідної звітної дати:

% річних	2020 рік				2019 рік			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Грошові кошти та їх еквіваленти								
- Кореспондентські рахунки в інших банках, на які нараховуються відсотки	0%	0%	-1%	0%	0%	1%	-1%	0%
- Депозитні сертифікати Національного банку України	6%	-	-	-	13%	-	-	-
Заборгованість інших банків	0%	0%	-	-	14%	0%	-	-
Кредити та аванси клієнтам								
- з фіксованою ставкою	22%	6%	5%	7%	31%	6%	5%	9%
- зі змінюваною ставкою	16%	6%	6%	-	19%	7%	5%	-
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	13%	4%	-	-	16%	6%	4%	-
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	-	8%	-	-	-	7%	-	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками								
- з фіксованою ставкою	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
- зі змінюваною ставкою	6%	-	0%	-	-	-	0%	-
Кошти інших фінансових організацій								
- з фіксованою ставкою	-	-	-	-	15%	-	-	-
- зі змінюваною ставкою	6%	-	-	-	13%	-	-	-
Кошти клієнтів								
- поточні та розрахункові рахунки	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%
- строкові депозити	7%	1%	0%	-	15%	1%	0%	-
Випущені боргові цінні папери	12%	-	-	-	17%	-	-	-

Позначка «-» у таблиці означає, що Банк не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті. Якщо не вказано інше, інформація у таблиці стосується фіксованих ставок.

* Збільшення відсоткової ставки пов'язане із збільшенням видач споживчих кредитів із середньою ефективною ставкою в 40.3 %.

Інший ціновий ризик. Банк наражається на ризик дострокового погашення внаслідок надання кредитів з фіксованою процентною ставкою, в тому числі іпотечних кредитів, які надають позичальнику право дострокового погашення кредитів. Фінансовий результат та капітал Банку за поточний рік і на поточну звітну дату не зазнали б суттєвого впливу змін у обсягах дострокового погашення, оскільки такі кредити відображаються за амортизованою вартістю, а сума дострокового погашення дорівнює або майже дорівнює амортизованій вартості кредитів та авансів клієнтам.

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Концентрація географічного ризику. Географічний аналіз активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2020 року наведено нижче:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 217 353	1 970 774	13 357	4 201 484
Заборгованість інших банків	7 530	23 234	-	30 764
Кредити та аванси клієнтам	13 281 317	574	138	13 282 029
Інвестиційні цінні папери	6 187 229	-	-	6 187 229
Інші фінансові активи	153 581	105	16	153 702
Всього фінансових активів	21 847 010	1 994 687	13 511	23 855 208
Нефінансові активи	1 359 511	13 411	-	1 372 922
Всього активів	23 206 521	2 008 098	13 511	25 228 130
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	2 744 023	95 257	-	2 839 280
Кошти клієнтів	18 056 490	199 759	63 516	18 319 765
Кошти інших фінансових організацій	115 580	-	-	115 580
Випущені боргові цінні папери	18 463	366 347	-	384 810
Інші фінансові зобов'язання	214 874	31 654	-	246 528
Всього фінансових зобов'язань	21 149 430	693 017	63 516	21 905 963
Нефінансові зобов'язання	200 367	211	7	200 585
Всього зобов'язань	21 349 797	693 228	63 523	22 106 548
Чиста балансова позиція	1 856 724	1 314 870	(50 012)	3 121 582

Активи та зобов'язання були класифіковані виходячи з країни, резидентом якої є контрагент. Грошові кошти у касі, приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Заборгованість перед іншими банками, зосереджена в країнах ОЕСР, включає 91 210 тисяч гривень зобов'язань перед материнським банком (у 2019 році - 519 944 тисячі гривень) (Примітка 35).

Географічний аналіз активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2019 року поданий далі:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 654 959	1 261 427	6 924	2 923 310
Заборгованість інших банків	7 438	-	-	7 438
Кредити та аванси клієнтам	11 682 265	784	1 034	11 684 083
Інвестиційні цінні папери	3 072 580	-	-	3 072 580
Інші фінансові активи	69 976	39	27	70 042
Всього фінансових активів	16 487 218	1 262 250	7 985	17 757 453
Нефінансові активи	1 376 439	1 885	-	1 378 324
Всього активів	17 863 657	1 264 135	7 985	19 135 777
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	1 087 908	524 109	-	1 612 017
Кошти клієнтів	13 805 444	121 113	34 988	13 961 545
Кошти інших фінансових організацій	102 592	174 399	-	276 991
Випущені боргові цінні папери	18 472	260 998	-	279 470
Інші фінансові зобов'язання	214 471	25 611	1	240 083
Всього фінансових зобов'язань	15 228 887	1 106 230	34 989	16 370 106
Нефінансові зобов'язання	179 159	205	22	179 386
Всього зобов'язань	15 408 046	1 106 435	35 011	16 549 492
Чиста балансова позиція	2 455 611	157 700	(27 026)	2 586 285

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань. Банк щодня зіткнеться з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання його вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає незабаром, наданням кредитів, гарантіями та у зв'язку з процентною маржею та іншими вимогами щодо похідних інструментів, розрахунків за якими здійснюється грошовими коштами. Банк не володіє грошовими ресурсами, достатніми для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Управління ризиком ліквідності здійснює Комітет з управління активами та пасивами Банку.

Банк прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із заборгованості перед іншими банками, депозитів юридичних та фізичних осіб, боргових цінних паперів, а також інвестує кошти у портфель ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативного та безперешкодного виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності.

Управління ліквідністю Банку вимагає проведення аналізу рівня ліквідних активів, необхідного для врегулювання зобов'язань при настанні строку їх погашення, забезпечення доступу до різних джерел фінансування, наявності планів у випадку виникнення проблем з фінансуванням та здійснення контролю за відповідністю балансових нормативів ліквідності нормативним вимогам.

Банк щоденно розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України. Ці нормативи включають:

- норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2020 року цей норматив складав 72%, при мінімальному значенні нормативу не менше 60% (значення нормативу станом на 31 грудня 2019 року становило 70%, при мінімальному значенні 60%).
- коефіцієнт покриття ліквідністю LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio) у всіх валютах або LCR_{вв}. Станом на 31 грудня 2020 року цей норматив складав 142%, при мінімальному значенні нормативу не менше 100% (значення нормативу станом на 31 грудня 2019 року становило 111%, при мінімальному значенні 100%).
- коефіцієнт покриття ліквідністю LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio) в іноземній валюті або LCR_{ів}. Станом на 31 грудня 2020 року цей норматив складав 112%, при мінімальному значенні нормативу не менше 100% (значення нормативу станом на 31 грудня 2019 року становило 105%, при мінімальному значенні 100%).

Інформацію про позицію ліквідності фінансових активів та зобов'язань отримує Департамент казначейства. Департамент казначейства забезпечує наявність достатнього портфелю короткострокових ліквідних активів, який переважно складається з ліквідних цінних паперів, депозитів у банках та інших міжбанківських інструментів, для підтримки достатнього рівня ліквідності.

У поданих нижче таблицях показані зобов'язання Банку за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених в окремому звіті про фінансовий стан, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках. Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот на звітну дату.

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче у таблиці поданий аналіз недисконтованих грошових потоків за фінансовими зобов'язаннями за строками погашення станом на 31 грудня 2020 року:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	551 001	126 387	2 805 907	-	3 483 295
Кошти клієнтів	13 712 824	4 324 995	393 741	28 043	18 459 603
Кошти інших фінансових організацій	2 161	104 311	-	-	106 472
Випущені боргові цінні папери	5 459	409 365	-	-	414 824
Зобов'язання з фінансової оренди	220	16 233	70 554	36 706	123 713
Інші фінансові зобов'язання	122 816	-	-	-	122 816
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	3 905 948	-	-	-	3 905 948
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	(14 155)	-	-	-	(14 155)
- виплати	14 178	-	-	-	14 178
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	18 300 452	4 981 291	3 270 202	64 749	26 616 694

Вимоги ліквідності для підтримки вимог за гарантіями і акредитивами є значно нижчими, ніж сума відповідних зобов'язань, що розкриваються в наведеному вище аналізі за строками погашення, оскільки Банк переважно не очікує, що третя сторона буде залучати кошти за подібними договорами.

Нижче у таблиці поданий аналіз недисконтованих грошових потоків за фінансовими зобов'язаннями за строками погашення станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	1 137 027	475 831	-	-	1 612 858
Кошти клієнтів	9 510 762	4 503 253	119 940	27 801	14 161 756
Кошти інших фінансових організацій	6 048	97 052	245 193	-	348 293
Випущені боргові цінні папери	15 025	60 323	271 759	-	347 107
Зобов'язання з фінансової оренди	4 694	78 827	100 036	18 794	202 351
Інші фінансові зобов'язання	86 668	-	-	-	86 668
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	2 321 400	-	-	-	2 321 400
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	(71 059)	-	-	-	(71 059)
- виплати	70 035	-	-	-	70 035
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	13 080 600	5 215 286	736 928	46 595	19 079 409

Кошти клієнтів відображені у вказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Проте, відповідно до Цивільного кодексу України, для депозитних договорів, що були укладені до 6 червня 2015 року, фізичні особи мають право вилучати кошти з рахунків до настання строку погашення, втрачаючи при цьому право на нараховані проценти. Деякі депозитні контракти з юридичними особами передбачають можливість зняття коштів достроково. Деякі депозитні контракти з фізичними особами, укладені після 6 червня 2015 року також передбачають можливість зняття коштів достроково. Однак керівництво вважає, зважаючи на досвід, що більшість контрагентів не будуть вимагати кошти достроково.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років недисконтовані грошові потоки за коштами клієнтів з правом дострокового вилучення коштів за строками погашення представлені наступним чином:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
На 31 грудня 2020 року	667 209	1 750 365	112 063	25 066	2 554 703
На 31 грудня 2019 року	627 754	2 240 798	68 656	23 621	2 960 829

29 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче наведений детальний розподіл балансової вартості фінансових активів та зобов'язань за контрактними строками погашення на 31 грудня 2020 та 2019 років:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
На 31 грудня 2020 року					
Фінансові активи	5 325 862	8 575 904	8 536 103	1 417 339	23 855 208
Фінансові зобов'язання	(14 354 592)	(4 737 850)	(2 752 037)	(61 484)	(21 905 963)
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(9 028 730)	3 838 054	5 784 066	1 355 855	1 949 245
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	14 155	-	-	-	14 155
- сплати	(14 178)	-	-	-	(14 178)
На 31 грудня 2019 року					
Фінансові активи	4 285 067	5 901 493	6 510 456	1 060 437	17 757 453
Фінансові зобов'язання	(10 704 636)	(4 984 645)	(650 315)	(30 510)	(16 370 106)
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(6 419 569)	916 848	5 860 141	1 029 927	1 387 347
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	71 059	-	-	-	71 059
- сплати	(70 035)	-	-	-	(70 035)

Відповідність та/або контрольована невідповідність строків погашення і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва. Повна відповідність для банків нехарактерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Банку та його реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина коштів клієнтів представлена рахунками до запитання, диверсифікація цих рахунків за кількістю і типом вкладників і минулий досвід Банку дозволяє стверджувати, що ці кошти клієнтів являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Банку.

Банк має відкриті кредитні лінії з материнською компанією РКО Bank Polski S.A. на 30 та 47 мільйонів доларів США. Банк може використовувати ці кредитні лінії для поповнення обігових коштів та підтримки оперативної ліквідності.

30 Управління капіталом

Мета Банку при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Банку функціонувати як безперервно діюче підприємство. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює сумі капіталу, показаною в окремому звіті про фінансовий стан. Сума капіталу, управління яким здійснює Банк станом на 31 грудня 2020 року, складає 3 121 582 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 2 586 285 тисяч гривень). Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу Банку, встановленого Національним банком України, здійснюється щодавно. Інші цілі управління капіталом оцінюються щорічно.

Відповідно до чинного законодавства України банки зобов'язані формувати резервний фонд на покриття непередбачених збитків по всіх статтях активів та позабалансових зобов'язаннях. Розмір резервного фонду має складати 25% розміру регулятивного капіталу банку, але не менше ніж 25% зареєстрованого статутного капіталу банку. Резервний фонд формується за рахунок відрахування з чистого прибутку звітного року, що залишається у розпорядженні банку після сплати податків та інших обов'язкових платежів, а також з нерозподіленого прибутку попередніх років.

30 Управління капіталом (продовження)

Розмір відрахувань до резервного фонду має бути не менше 5% від прибутку банку до досягнення ним 25% розміру регулятивного капіталу банку.

Якщо діяльність банку може створювати загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів банку, то Національний банк України має право вимагати від банку збільшення розміру резервного фонду та щорічних відрахувань до нього. Якщо внаслідок діяльності банку розмір регулятивного капіталу зменшився до суми, що є меншою, ніж розмір статутного капіталу, то щорічні відрахування до резервного фонду мають становити 10 відсотків чистого прибутку банку до досягнення ним розміру 35 відсотків від статутного капіталу банку.

Резервний фонд банку може бути використаний тільки на покриття збитків банку за результатами звітного року згідно з рішенням ради банку (Наглядової ради) та в порядку, що встановлений загальними зборами його учасників. При цьому, жодних обмежень щодо можливості розподілу резервного фонду між учасниками банку при його ліквідації після задоволення всіх вимог кредиторів діючим законодавством України не передбачено.

Станом на 31 грудня 2020 року резервний фонд Банку складає 185 181 тисяч гривень (31 грудня 2019 року – 131 374 тисячі гривень).

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності регулятивного капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал на підставі звітів Банку, підготовлених відповідно до вимог НБУ, який складається з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2019 рік
Основний капітал	2 176 847	1 716 494
Додатковий капітал	108 009	244 687
Відвернення	(10)	(10)
Всього регулятивного капіталу	2 284 846	1 961 171

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року Банк дотримувався вимог щодо мінімального розміру нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2), що має становити не менше 10%. Значення нормативу Н2 на 31 грудня 2020 року становить 16% (31 грудня 2019 року: 15%).

НБУ проводить регулярне стрес тестування банків із використанням певних припущень стрес тесту для перевірки виконання регуляторних вимог. У разі якщо результати стрес тестування свідчать, що адекватність капіталу може впасти нижче регуляторного рівня у майбутньому, НБУ може вимагати збільшення розміру регулятивного капіталу понад мінімальний розмір.

Згідно рішення Правління Національного банку України від 27.06.2019 р. №438-рш АТ «КРЕДОБАНК» включений у оновлений перелік з 14-ти системно важливих банків. Статус системно важливого банку передбачає виконання Банком додаткових вимог для забезпечення запасу міцності (підвищених нормативів миттєвої ліквідності та максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, а також необхідність формувати в подальшому додатково до нормативу достатності капіталу буфер системної важливості в розмірі 1% капіталу).

31 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Банк час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки та внутрішніх і зовнішніх професійних консультацій, керівництво Банку вважає, що Банк не зазнає суттєвих ненарахованих збитків у результаті судових позовів. Загальна сума створеного резерву за судовими позовами становить 8 117 тисяч гривень станом на 31 грудня 2020 року (станом на 31 грудня 2019 року 7 998 тисяч гривень).

Зміни в резервах під потенційні зобов'язання становлять:

У тисячах гривень	Прим.	2020 рік	2019 рік
Резерв за зобов'язаннями на 1 січня	18	7 998	21 857
Резерв протягом року		1 348	-
Суми, використані протягом року		(1 654)	(12 291)
Курсові різниці		425	(1 568)
Резерв за зобов'язаннями на 31 грудня	18	8 117	7 998

Податкове законодавство. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які відповідно до законодавства уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для податкових перевірок протягом трьох наступних календарних років, однак за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн із більш розвиненими системами оподаткування. Управлінський персонал вважає, виходячи зі свого тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, що податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть тлумачити зазначені вище положення інакше і вплив на цю окрему фінансову звітність, якщо вони зможуть довести правомірність своєї позиції, може бути суттєвим.

Управлінський персонал вважає, що він виконує всі вимоги чинного податкового законодавства. Проте не може існувати впевненості у тому, що податкові органи не матимуть іншої думки щодо відповідності Банку чинному податковому законодавству і не застосують штрафні санкції. У цій окремій фінансовій звітності не був створений резерв по потенційних штрафних санкціях, пов'язаних з оподаткуванням.

Зобов'язання по капітальних витратах. Станом на 31 грудня 2020 року Банк мав капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, щодо приміщень та обладнання на загальну суму 5 966 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 3 731 тисяча гривень), та щодо нематеріальних активів – 1 337 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 4 270 тисяч гривень).

Банк виділив ресурси, необхідні для виконання цих зобов'язань. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення наявності грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії та акредитиви «стендбай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити. Документарні та товарні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банку за дорученням своїх клієнтів, які уповноважують треті сторони вимагати від Банку оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, отже, мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначені для фінансування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі залучення клієнтами невикористаної суми таких кредитів. Проте, можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів. Банк відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові.

АТ «КРЕДОБАНК»
Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2020 року
31 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року відкличні зобов'язання з надання кредитів становлять 3 528 462 тисячі гривень (на 31 грудня 2019 року – 2 061 192 тисячі гривень).

Непогашені зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були такими:

У тисячах гривень	на 31 грудня 2020 року			
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Договори фінансової гарантії та акредитиви	377 488	-	-	377 488
Резерв під очікувані кредитні збитки	888	-	-	888
Балансова вартість (резерв)	888	-	-	888

У тисячах гривень	на 31 грудня 2019 року			
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Договори фінансової гарантії та акредитиви	260 208	-	-	260 208
Резерв під очікувані кредитні збитки	917	-	-	917
Балансова вартість (резерв)	917	-	-	917

Станом на 31 грудня 2020 року зобов'язання за гарантіями та акредитивами забезпечені депозитами у сумі 161 330 тисяч гривень (31 грудня 2019 року – 33 853 тисячі гривень) (Примітка 14). Загальна сума невиконаних зобов'язань за кредитами, імпортованими акредитивами та гарантіями за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Зміни оцінок очікуваних кредитних збитків під зобов'язання кредитного характеру представлений таким чином:

У тисячах гривень	Прим.	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Залишок на 1 січня 2020 року		14 781	72	278	15 131
Перехід на Стадію 1		126	(125)	(1)	-
Перехід на Стадію 2		(326)	327	(1)	-
Перехід на Стадію 3		(4)	(109)	113	-
Чиста зміна резерву під збитки	23	(10 577)	149	1 396	(9 032)
Нові зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії	23	28 672	-	60	28 732
Зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії визнання яких припинено	23	(6 530)	(25)	(418)	(6 973)
Зміни курсу валют та інші зміни		1 239	8	17	1 264
Залишок на 31 грудня 2020 року		27 381	297	1 444	29 122

У тисячах гривень	Прим.	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Залишок на 1 січня 2019 року		9 695	19	1 310	11 024
Перехід на Стадію 1		(42)	31	11	-
Перехід на Стадію 2		52	(78)	26	-
Перехід на Стадію 3		2	-	(2)	-
Чиста зміна резерву під збитки	23	943	(138)	(266)	539
Нові зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії	23	11 286	312	89	11 687
Зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії визнання яких припинено	23	(6 685)	(74)	(887)	(7 646)
Зміни курсу валют та інші зміни		(470)	-	(3)	(473)
Залишок на 31 грудня 2019 року		14 781	72	278	15 131

32 Розкриття інформації про справедливу вартість

Результати оцінки справедливої вартості аналізуються та розподіляються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до 1 Рівня відносяться оцінки по цінам, що котируються (без коригування) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань, (ii) до 2 Рівня – отримані в результаті використання методів оцінки, в яких всі суттєві вхідні дані, прямо або опосередковано є спостережуваними для активу чи зобов'язання (наприклад ціни), та (iii) оцінки 3 Рівня, які є оцінками, що не базуються на спостережуваних ринкових даних (тобто, базуються на не спостережуваних вхідних даних). З метою розподілу фінансових інструментів за категоріями керівництво використовує професійні судження. Якщо для оцінки справедливої вартості використовуються спостережувані вхідні дані, що вимагають суттєвих коригувань, то така оцінка відноситься до 3 Рівня. Вагомість використаних вхідних даних оцінюється для всієї сукупності оцінки справедливої вартості.

(а) Багаторазові оцінки справедливої вартості

Багаторазові оцінки справедливої вартості є оцінками, що вимагаються або дозволені МСФЗ в окремому звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. В таблиці нижче наведено рівні ієрархії справедливої вартості, до якого відносяться багаторазові оцінки справедливої вартості:

У тисячах гривень	2020 рік				2019 рік			
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього
Активи по справедливій вартості								
Фінансові активи								
<i>Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>								
- Державні облигації України	5 897 526	-	-	5 897 526	-	2 716 749	-	2 716 749
- Корпоративні акції	-	-	10	10	-	-	10	10
Нефінансові активи								
- Власні приміщення	-	-	312 457	312 457	-	-	310 548	310 548
- Інвестиційна нерухомість	-	-	14 054	14 054	-	-	28 506	28 506
Всього справедлива вартість активів, що багаторазово оцінюються по справедливій вартості	5 897 526	-	326 521	6 224 047	-	2 716 749	339 064	3 055 813

В таблиці нижче наведені методи оцінки та вхідні дані, які були використані в оцінці справедливої вартості для оцінок 2 Рівня станом на 31 грудня 2019 року:

У тисячах гривень	31 грудня 2019 року	Метод оцінки	Використані вхідні дані
Активи по справедливій вартості			
Фінансові активи			
<i>Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>			
- Державні облигації України	2 716 749	Ринковий метод	Ціни котируваних облигацій на ринку для аналогічних облигацій
Всього оцінена багаторазова справедлива вартість 2 рівня	2 716 749		

32 Розкриття інформації про справедливу вартість (продовження)

б) Активи та зобов'язання, що не оцінюються по справедливій вартості, справедлива вартість яких розкривається

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість активів, що не оцінюються по справедливій вартості:

У тисячах гривень	2020 рік				2019 рік			
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Балансова вартість	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Балансова вартість
Активи								
<i>Кошти в інших банках</i>	-	30 764	-	30 764	-	7 438	-	7 438
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>	-	-	13 214 791	13 282 029	-	-	11 717 704	11 684 083
- Кредити юридичним особам	-	-	7 198 889	7 357 355	-	-	6 265 806	6 331 022
- Кредити фізичним особам – споживчі кредити	-	-	1 453 863	1 346 942	-	-	1 424 756	1 314 860
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	-	-	1 779 106	1 781 942	-	-	1 195 341	1 196 343
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	-	-	2 782 933	2 795 790	-	-	2 831 801	2 841 858
<i>Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю</i>	293 819	-	-	289 693	-	344 908	-	355 821
<i>Інші фінансові активи</i>	-	153 702	-	153 702	-	70 042	-	70 042
Всього	293 819	184 466	13 214 791	13 756 188	-	422 388	11 717 704	12 117 384

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість зобов'язань, що не оцінюються по справедливій вартості:

У тисячах гривень	2020 рік				2019 рік			
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Балансова вартість	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Балансова вартість
Зобов'язання								
<i>Кошти інших банків</i>	-	2 764 234	-	2 839 280	-	1 612 276	-	1 612 017
- Кореспондентські рахунки інших банків	-	539 280	-	539 280	-	1 136 520	-	1 136 520
- Строкові депозити та кредити від інших банків	-	2 224 954	-	2 300 000	-	475 756	-	475 497
<i>Кошти клієнтів</i>	-	18 489 077	-	18 319 765	-	13 934 474	-	13 961 545
- Поточні кошти юридичних осіб	-	8 132 064	-	8 132 064	-	5 209 436	-	5 209 472
- Строкові депозити юридичних осіб	-	2 439 436	-	2 448 576	-	2 179 218	-	2 185 877
- Поточні кошти фізичних осіб	-	3 676 230	-	3 676 230	-	2 324 267	-	2 324 267
- Строкові депозити фізичних осіб	-	4 241 347	-	4 062 895	-	4 221 553	-	4 241 929
<i>Кошти інших фінансових організацій</i>	-	115 580	-	115 580	-	268 778	-	276 991
<i>Інші фінансові зобов'язання</i>	-	246 528	-	246 528	-	240 083	-	240 083
<i>Випущені боргові цінні папери</i>	-	401 667	-	384 810	-	269 493	-	279 470
Всього	-	22 017 086	-	21 905 963	-	16 325 104	-	16 370 106

Оцінка справедливої вартості на 2 Рівні та 3 Рівні ієрархії справедливої вартості була розрахована з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Справедлива вартість фінансових інструментів з плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточної середньозваженої відсоткової ставки по діючих інструментах та строк до погашення, який залишився.

Для активів Банк використовує припущення щодо ставок на позики та рівня дострокових погашень контрагентами. Зобов'язання були дисконтовані з використанням ставки Банку по запозиченням.

АТ «КРЕДОБАНК»

Примітки до окремої фінансової звітності – 31 грудня 2020 року

Зобов'язання, що підлягають погашенню за вимогою, були дисконтовані починаючи з першого дня потенційного пред'явлення вимоги щодо погашення зобов'язання Банком.

33 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Порядок класифікації фінансових інструментів описаний в Примітці 3.

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2020 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Фінансові інструменти, що оцінюються за амортизованою вартістю	Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	4 201 484	-	-	4 201 484
Заборгованість інших банків				
- Гарантійні депозити	30 764	-	-	30 764
- Кредити інших банків	-	-	-	-
Кредити та аванси клієнтам				
- Кредити юридичним особам	6 316 025	-	1 041 330	7 357 355
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	2 781 773	-	14 017	2 795 790
- Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	1 346 942	-	-	1 346 942
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 781 942	-	-	1 781 942
Інвестиційні цінні папери	289 693	5 897 536	-	6 187 229
Інші фінансові активи	153 702	-	-	153 702
Всього фінансових активів	16 902 325	5 897 536	1 055 347	23 855 208

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Фінансові інструменти, що оцінюються за амортизованою вартістю	Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 923 310	-	-	2 923 310
Заборгованість інших банків				
- Гарантійні депозити	4 479	-	-	4 479
- Кредити інших банків	2 959	-	-	2 959
Кредити та аванси клієнтам				
- Кредити юридичним особам	5 616 182	-	714 840	6 331 022
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	2 832 659	-	9 199	2 841 858
- Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	1 314 860	-	-	1 314 860
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 196 343	-	-	1 196 343
Інвестиційні цінні папери	355 821	2 716 759	-	3 072 580
Інші фінансові активи	70 042	-	-	70 042
Всього фінансових активів	14 316 655	2 716 759	724 039	17 757 453

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року всі фінансові зобов'язання Банку обліковані за амортизованою вартістю. Похідні фінансові інструменти відносяться до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

34 Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти мають або потенційно вигідні умови (і є активами), або потенційно не вигідні умови (і є зобов'язаннями) в результаті коливань процентних ставок на ринку, курсів обміну валют чи інших перемінних чинників відносно умов цих інструментів. Сукупна справедлива вартість похідних фінансових активів і зобов'язань може з часом значно змінюватись.

Справедливу вартість на 31 грудня 2019 року дебіторської або кредиторської заборгованості за угодами валютно-процентного свопу, укладеними Банком, у розрізі валют наведено в таблиці нижче. До таблиці включено контракти з датою розрахунків після відповідної звітної дати; суми за цими угодами показано розгорнуто – до взаємозаліку позицій (та платежів). Ці угоди мають короткостроковий характер.

<i>У тисячах гривень</i>	Контракти з додатною справедливою вартістю	Контракти з від'ємною справедливою вартістю
Угоди валютного свопу, справедлива вартість на звітну дату		
- дебіторська заборгованість в Доларах США при розрахунку (+)	71 059	-
- дебіторська заборгованість в Євро при розрахунку (+)		
- кредиторська заборгованість в гривні при розрахунку (-)	70 035	-
Всього	1 024	-

Станом на 31 грудня 2020 року не було укладено угод валютно-процентного свопу. Справедлива вартість похідних фінансових інструментів відображена в складі інших фінансових активів (Примітка 11).

35 Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2020 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Кореспондентські рахунки в інших банках (відсоткова ставка 0%)	123 787	-	-	-
Гарантійні депозити	13 994	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	-	-	-	1 226
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам	-	-	-	(27)
Інші активи	4 152	-	-	2
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків (відсоткова ставка 0%)	91 210	-	-	-
Кошти клієнтів (відсоткова ставка для депозитів: 0,5-11,5%, для поточних рахунків 0-4%)	-	29 402	8 912	25 367
Інші зобов'язання	67	504	-	12 060

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2020 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Процентні доходи	-	-	-	94
Процентні витрати	(10 512)	(3 485)	(447)	(2 397)
Інші доходи	-	-	-	1
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(10)
Доходи за виплатами та комісійними	1	147	10	137
Витрати за виплатами та комісійними	(598)	-	-	(2)
Інші витрати	(877)	(1 081)	-	-

35 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2020 року за операціями з пов'язаними сторонами:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Зобов'язання з кредитування, що отримані	2 184 779	-	-	-
Інші надані зобов'язання	17 976	-	-	1 010
Інші права отримані	14 178	-	-	-
Отримані гарантії та застава	3 821	-	-	2 342

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосуються невикористаних коштів за кредитною лінією відкритою РКО Bank Polski S.A. в доларах США.

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2020 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	-	-	-	2 236
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	-	-	(1 268)

Станом на 31 грудня 2019 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Кореспондентські рахунки в інших банках (відсоткова ставка 0%)	99 813	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	-	-	-	244
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам	-	-	-	(17)
Інші активи	743	-	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків (відсоткова ставка 0%)	44 447	-	-	-
Строкові депозити та кредити від інших банків (відсоткова ставка 0.15%)	475 497	-	-	-
Кошти клієнтів (відсоткова ставка для депозитів: 1.3-18%, для поточних рахунків 0-8%)	-	61 949	9 086	16 103
Інші зобов'язання	3 762	-	-	22 060

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2019 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Процентні доходи	-	-	-	68
Процентні витрати	692	(8 801)	(881)	(815)
Інші доходи	-	29	-	8
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(1)
Доходи за виплатами та комісійними	-	133	59	149
Витрати за виплатами та комісійними	(2 938)	-	-	1
Інші витрати	(557)	(639)	-	-

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2019 року за операціями з пов'язаними сторонами:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Зобов'язання з кредитування, що отримані	716 780	-	-	-
Інші надані зобов'язання	-	-	-	925
Інші права отримані	-	-	-	-
Отримана застава	-	-	-	1 675

35 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосувались невикористаних коштів за кредитною лінією, отриманою від РКО Bank Polski S.A. в доларах США.

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	-	-	-	883
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	-	-	(1 222)

Нижче наведені суми винагороди основного управлінського персоналу:

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік		2019 рік	
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
<i>Короткострокові виплати:</i>				
- Заробітна плата	35 569	1 290	25 585	2 176
- Преміальні виплати	-	-	11 726	19 800
- Компенсації при звільненні	-	-	-	-
Нарахування єдиного соціального внеску	1 632	115	1 204	80
<i>Інші довгострокові виплати:</i>				
- Преміальні виплати	-	10 651	-	-
Всього	37 201	12 056	38 515	22 056

Короткострокові виплати належать до сплати у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги. Інші довгострокові виплати включають виплати, щодо яких не очікується, що розрахунок буде повністю здійснений протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги.

36 Події після дати балансу

У 2021 році Наглядовою Радою Групи прийнято рішення про припинення участі АТ «Кредобанк» у Товаристві з обмеженою відповідальністю «Фінансова Компанія Ідея Капітал» шляхом відчуження 100% участі у статутному капіталі Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова Компанія Ідея Капітал» на користь іншої компанії, яка також входить до складу Групи РКО ВР. На дату випуску звітності рішення ще не було реалізоване.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам та Наглядовій Раді АТ «КРЕДОБАНК»

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит окремої фінансової звітності АТ «КРЕДОБАНК» (надалі - Банк), що складається з Окремого звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2020, Окремого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, Окремого звіту про зміни у власному капіталі та Окремого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, окрема фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку на 31 грудня 2020, його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА).

Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включно з Міжнародними стандартами з незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Інші питання

Аудит окремої фінансової звітності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2019, був проведений іншим аудитором, який 14 квітня 2020 висловив немодифіковану думку щодо цієї фінансової звітності.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Резерв під знецінення кредитів клієнтам

Оцінка розміру резерву під знецінення кредитів клієнтам є ключовою областю професійних суджень керівництва Банку. Виявлення знецінення і визначення суми очікуваного відшкодування включають певні припущення та аналіз різних факторів, в тому числі фінансовий стан позичальника, очікувані майбутні грошові потоки та справедливу вартість забезпечення.

Використання різних припущень може стати результатом різних оцінок резерву під зменшення корисності кредитів клієнтам. Беручи до уваги суттєвість залишків кредитів клієнтам, та певний рівень суб'єктивності суджень, ми визначили оцінку резерву під знецінення ключовим питанням аудиту.

Наші аудиторські процедури включали оцінку методології, яку використовував Банк для визначення ознак знецінення та розраховуючи резерв під знецінення, тестування вхідних даних та аналіз припущень. Для резервів під знецінення кредитів з виявленими індивідуальними ознаками знецінення ми перевірили припущення, що лежать в основі виявлення знецінення і його кількісної оцінки, включаючи аналіз фінансових показників позичальників, прогнози щодо майбутніх грошових потоків і оцінки застави. Для розрахованих на колективній основі резервів під знецінення кредитів, за якими не були виявлені індивідуальні ознаки знецінення, ми проаналізували моделі Банку та перевірили доречність та точність вхідних даних, що використовуються в цих моделях.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація, отримана на дату цього звіту аудитора, є Звітом керівництва (включно зі Звітом з корпоративного управління). Інша інформація, яку ми очікуємо отримати після дати цього звіту аудитора, є Річною інформацією емітента цінних паперів.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення або невідповідність законодавству.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення або невідповідність законодавству цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Коли ми ознайомимося з Річною інформацією емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що вона містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями, та НКЦПФР.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість банку продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити банк припинити свою діяльність на безперервній основі.
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» аудитори мають надати додаткову інформацію та запевнення.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування	ТОВ Аудиторська компанія «Кроу Україна»
Місцезнаходження	03040, м. Київ, пров. Задорожний 1А
Інформація про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів	Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 3681 Суб'єкт аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності Суб'єкт аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес
Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту	Наглядова Рада Банку
Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності	30.09.2020 (Протокол засідання Наглядової ради №127/2020)
Тривалість виконання аудиторського завдання	1-й рік

Аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету.

Ми не надавали послуги, заборонені законодавством.

Ключовий партнер з аудиту та суб'єкт аудиторської діяльності незалежні від Банку при проведенні аудиту.

Ми не надавали інші послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, та послуг, що розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності.

МСА вимагають, щоб аудитор планував та проводив аудит таким чином, щоб отримати достатню впевненість у відсутності у фінансовій звітності суттєвих викривлень. Термін «достатня впевненість» допускає деякий ризик наявності суттєвих невідповідностей грошового характеру, які можуть залишитися невиявленими; також допускається, що аудитор не може надати абсолютної гарантії точності та повноти фінансової звітності. Аудит включає вибіркочку перевірку підтвердження чисел та пояснень, що наводяться у фінансовій звітності. Умови МСА вимагають планування аудиту таким чином, щоб забезпечити достатню ймовірність того, що помилки та невідповідності, здатні суттєво вплинути на фінансову звітність, були виявлені. Однак, оскільки аудитор не буде проводити перевірку всіх операцій, здійснених суб'єктом господарювання протягом року, проведений аудит не може забезпечити повну впевненість у тому, що помилки та невідповідності, у тому числі випадки шахрайства, будуть виявлені.

Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок»

Відповідно до Закону України «Про цінні папери і фондовий ринок» емітент зобов'язаний залучити аудитора, який повинен висловити свою думку щодо інформації, а також перевірити інформацію стосовно складових частин Звіту про корпоративне управління.

На нашу думку Звіт про корпоративне управління адекватно відображає інформацію щодо:

- опису основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента;
- переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента;
- обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах емітента;

- порядку призначення та звільнення посадових осіб емітента;
- повноважень посадових осіб емітента.

Інші розділи Звіту про корпоративне управління перевірені нами і не суперечить перевіреним нами фінансовій звітності та нашим знанням про Банк, отриманим під час аудиту.

Закон України «Про банки та банківську діяльність»

Відповідно до Закону України «Про банки та банківську діяльність» та вимог Національного банку України, викладених в Положенні про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, аудитор повинен подати інформацію (оцінку) стосовно:

- відповідності (достовірності відображення) даних щодо розподілу активів і зобов'язань банку за строками до погашення у файлі з показниками статистичної звітності А7Х «Дані про структуру активів та зобов'язань за строками», що складається банком для подання до Національного банку, станом на 1 січня року, наступного за звітним;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань внутрішнього контролю;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань внутрішнього аудиту;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку,
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань операцій із пов'язаними з банком особами;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань ведення бухгалтерського обліку.

Відповідальність управлінського персоналу

Управлінський персонал несе відповідальність за:

- підготовку статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається Банком для подання до НБУ;
- розробку, впровадження та підтримку системи бухгалтерського обліку у відповідності до вимог Закону України «Про банки та банківську діяльність» та положень НБУ;
- розробку, впровадження та підтримку системи внутрішнього контролю у відповідності до вимог Закону України «Про банки та банківську діяльність» та положень НБУ;
- функціонування служби внутрішнього аудиту у відповідності до вимог Закону України «Про банки та банківську діяльність» та положень НБУ;
- обчислення та формування резервів за активними банківськими операціями;
- розробку, впровадження та підтримку процедур визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними;
- забезпечення дотримання вимог НБУ щодо розміру капіталу.

Процедури та отримані результати

Розподіл активів і зобов'язань банку за строками до погашення

Оцінка відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і зобов'язань Банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що

складається банком для подання до НБУ, проведена шляхом вибіркового тестування залишків на рахунках щодо їх розподілу за строками до погашення.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про невідповідність розподілу активів і зобов'язань банку за строками до погашення у формі статистичної звітності А7Х «Дані про структуру активів та зобов'язань за строками» станом на 01.01.2021.

Внутрішній контроль

Оцінка дотримання Банком вимог щодо внутрішнього контролю проведена шляхом аналізу внутрішньої нормативної бази Банку, результатів тестів контролю та інших процедур, здійснених під час аудиту фінансової звітності, які стосуються внутрішнього контролю.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про невідповідність системи внутрішнього контролю Банку вимогам НБУ.

Внутрішній аудит

Оцінка дотримання Банком вимог щодо внутрішнього аудиту проведена шляхом аналізу внутрішньої нормативної бази Банку та огляду роботи служби внутрішнього аудиту в звітному періоді.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про невідповідність функціонування внутрішнього аудиту Банку вимогам НБУ.

Визначення розміру кредитного ризику

Оцінка визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями проведена шляхом вибіркового тестування фінансових активів Банку, здійсненого під час аудиту фінансової звітності.

Нами не виявлено суттєвих відхилень під час визначення Банком розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями станом на 31.12.2020.

Пов'язані із банком особи та здійснення операцій з ними

Оцінка визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними проведена шляхом аналізу внутрішньої нормативної бази Банку, вибіркового оцінювання контрагентів Банку на пов'язаність, здійснених під час аудиту фінансової звітності, вибіркового оцінювання розміру операцій із пов'язаними особами, аналізу дотримання встановлених нормативів.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про неналежне визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними, або порушення нормативів щодо операцій з пов'язаними особами.

Достатність капіталу банку

Оцінка достатності капіталу Банку проведена шляхом перевірки дотримання Банком нормативних вимог, встановлених законодавством та вимогами НБУ.

Станом на 31.12.2020 статутний капітал Банку складав 2 248 969 тис. грн. (Примітка 19), що відповідає розміру, встановленого Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою Постановою НБУ №368.

Станом на 31.12.2020 регулятивний капітал Банку складав 2 284 846 тис. грн. (Примітка 30), що відповідає розміру, встановленому Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою Постановою НБУ №368.

Протягом 2020 року Банк дотримувався всіх нормативів, встановлених Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні.

Бухгалтерський облік

Оцінка ведення бухгалтерського обліку проведена шляхом аналізу внутрішньої нормативної бази Банку, результатів процедур, здійснених під час аудиту фінансової звітності, які стосуються бухгалтерського обліку.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про невідповідність системи бухгалтерського обліку Банку вимогам НБУ та МСФЗ.

Обмеження на використання та поширення

Цей звіт призначено для інформування та використання керівництвом Банку та Національним банком України та не може бути використаний будь-якою іншою стороною. При ознайомленні з цим звітом необхідно враховувати обмежений, як зазначено вище, характер процедур з оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Банку, організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. Крім того, потрібно враховувати, що критерії оцінки нами питань, пов'язаних з діяльністю Банку, організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, можуть відрізнятися від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Віталій Гавриш.

Партнер /
Директор з аудиту фінансових установ

№100594 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності

Віталій Гавриш

м. Київ, Україна

6 квітня 2021